

A dunai, drinai és drávai bánóság hódoló küldöttségei Őfelségénél

A dunai bánóság deputációja nevében dr. Borota Braniszláv noviszadi polgármester beszélt az uralkodó előtt — Beograd város három helyen rendezett bankettet a küldöttségek tiszteletére

Őfelsége Alekszandar király beszéde

Beogradból jelentik: A dunai, drinai és drávai bánóságokból érkezett deputációk tiszteletére vasárnap délelőtt két előadás hangzott el a beogradi tudományegyetemen, amelynek nagytermét zsúfolásig megtöltötték a küldöttségek tagjai.

Elsőnek Petrovics Veljko, a kiváló író »Szerbia és Vojvodina általános kulturája« címen tartott érdekes és mindvégig nagy figyelemmel hallgatott előadást, amelynek keretében rámutatott arra az alkotó együttműködésre, amely a Vajdaság és Szerbia között már évszázadokkal ezelőtt is fennállott. Foglalkozott a szerb nemzeti élet kialakulásával és ismertette a szerb nemzeti öntudat ébredésének történetét.

— A szerb nép kulturális munkája — mondotta többek között — nyomban a letelepedés után kezdetét vette. A vajdasági szerbek a magyarok és németek befolyása alatt rendkívül nagy kulturális munkát fejtettek ki és különösen a jugoszláv nemzeti gondolat felébresztésén és ébrentartásán munkálkodtak nagy sikerrel. A Vajdaságban az idegen uralom alatt létező szerb kultúrát fejlődött ki, amelynek irányát már évszázadokkal ezelőtt nagyban befolyásolta a sumadijai kultúra. Ezt a körülményt a vajdasági kolostorok építési stílusa is igazolja. Mária Terézia ideje alatt a Vajdaságban már számottevő szláv szellemi élet volt, amely ekkor már Oroszországgal is megtalálta az intellektuális kapcsolatokat és nem egy vajdasági szerb eszméit Oroszországban nagy irodalmi vagy katonai karriert a XVII. században neves szláv festők működtek a Vajdaságban. Vuk Karadzics és Dosztojev Obradovics is ebben az időben léptek fel és működésükkel hatalmas lökést adtak a szláv kultúrának.

A vajdasági írók, művészek és gondolkodók nagy szerepet játszottak a nemzeti gondolat ébrentartásában és terjesztésében.

A Vajdaságban alakult meg a Novakovic-féle nyomda is, amely az első szerb nyomda volt.

Amikor Karagyorgye ágyúja először dördült el, az ágyúszt meghallotta a Vajdaság szerb népe is és a nemzeti ébredés harangszavának tekintette.

Petrovics Veljko beszéde további folyamán rámutatott arra, hogy a politikai vezetést a későbbi évtizedek folyamán lassanként Beograd ragadta magához, de a szerbség kulturális centruma még igen sokáig a Vajdaság maradt, amely iskoláival és egész kultúrájával azt a célt szolgálta, hogy európaipeereket neveljen.

Előadása végén a kiváló író annak a reményének adott kifejezést, hogy a Vajdaságból alakult Dunabánóság tovább fog munkálkodni a kulturális élet fejlesztésén.

Petrovics Veljko után Popovics Vaszilije egyetemi tanár tartott előadást, amelyben a szerb nemzeti revolúció történetét ismertette lebilincselő érdekességgel. Foglalkozott az 1804-től 1815-ig terjedő szerb revolúciós korszak eseményeivel és történeti jelentőségével. Kijelentette, hogy a szerbség volt az, aki felvetette a voltaképeni balkáni kérdést, öntudatra ébresztette a Balkán nemzeteit és egészen a világháború kitöréséig a kulturális és nemzeti szabadság kivívásáért folytatott hősies küzdelmeket.

A szerbség történelmi jelentőségét abban kell látni — mondta az előadó — hogy

a mi népünk évszázadokon keresztül súlyos küzdelmek és viszontagságok közepett is hű maradt az európai orientációhoz és megvédte az európai kultúrát az ázsiai befolyással szemben.

A hallgatóság mindkét előadást nagy figyelemmel

hallgatta végig s az előadókat lelkes ünneplésben részesítette.

Bankett a Szerpszki Kraljban, a Ruszki Cárban és a Bristolban

Beograd város a hódoló küldöttségek tiszteletére a Szerpszki Kralj, a Ruszki Cár és a Bristol szállodák éttermeiben rendezett bankettet. A Szerpszki Kraljban Szavcsics Milos beogradi polgármester mondotta az első pohárköszöntőt.

— Ebben az ünnepélyes pillanatban — kezdte toásztját a polgármester — első gondolatunk Őfelsége Alekszandar király legyen, akinek bölcs vezetése alatt megértük az egyesülést s aki egy szebb jövő felé vezet bennünket. Engedjék meg nekem, hogy mindenekelőtt Őfelsége egészségére emelhessem poharamat és kérem a Mindenhatót, adjon neki hosszú életet, szerencsét és boldogságot. Kiáltuk hát teljes szívvel: Éljen Őfelsége Alekszandar Király! Éljen a felséges királyi ház! Éljen Jugoszlávia!

Szavcsics Milos ezután így folytatta beszédét: — Testvérek! Kedves Vendégeink! Rendkívül szerencsésnek érzem magam, hogy istenhozottat mondhatok Önöknek és kifejezést adhatok a főváros testvéri szeretetének Önök iránt.

Önök hazánk legszebb és legkulturáltabb országrészéből jöttek, hogy üdvözöljék királyunk bölcs és hazafias elhatározását.

Január 6-ika eseményeit a Triglavtól a Balkán hegység lelkes örömmel üdvözölte a nép és teljes mértékben átértette és átértette Őfelsége intencióit, amelyek arra irányultak, hogy közte és népe között ne legyen többé közvetítő. Őfelsége Alekszandar király ezzel az elhatározásával is azoknak az ideológiának a megvalósulását segítette elő, amelyek az egyesülés hatalmas gondolatában gyökeredeznek.

— Fővárosunk szerencsésnek érzi magát, hogy itt üdvözölheti Kerek és Presern leszármazottait, a szlovén testvéreket és sumadijai fiait, akik hősi harcokat vívtak az idegen uralom alatt és akikben Karagyorgye, Bresanin és Knez Ivo hősi lelke él.

A főváros lakossága rendkívül örül, hogy itt láthatja Noviszadnak, a szerb Athénnek kiküldöttéit, Miletics Szvetozár úrúját, akik tollal és fegyverrel egyaránt küzdöttek a közös cél eléréséért.

Ma, amikor a hatalmas Karagyorgye dedunokája rengeteg veszély és sok szenvedés után megvalósította az egyesülés eszméjét, lelkes örömmel gyülekezünk nagy királyunk trónja köré és készek vagyunk vele együtt dolgozni nagy és szent hazánkért. Engedjék meg, hogy poharamat a dunai, drávai és drinai bánóság lakosságának boldogságára, haladására és boldogulására ürítsem, azzal a kívánsággal, hogy minél nagyobb és minél szebb eredményeket érjenek el ugy kulturális, mint gazdasági téren. Éljen a dunai, drinai és drávai bánóság! Éljen minden barátunk!

Szavcsics Milos után Pantovics Radivoje csacsaki polgármester szólalt fel. Üdvözölte Beogradot és az első jugoszláv királyt, majd rámutatott arra, hogy Csacsak sohasem lesz hűtlen dicső múltjához, mindig hálás lesz királyának és nem felejtí el azokat a legendás hőstetteket, amelyek Őfelsége Alekszandar király dicső nevéhez fűződnek. Pantovics Radivoje poharát Őfelsége s a felséges királyi ház egészségére ürítette.

A Ruszki Cárban tartott banketten dr. Szetladinovic Miliszláv beogradi alpolgármester mondotta az első pohárköszöntőt. Meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket és istenhozottat mondott nekik. Beszédére elsőnek Miroslavics Koszta, a noviszadi kereskedők és exportörök nevében verses felköszöntővel válaszolt,

majd Jovanovic Szvetolik vrsaci polgármester köszönte meg az üdvözlést. Utána dr. Nacsá Lajos szentai lelkész a magyarság nevében szólalt fel.

— Azért jöttem — mondotta beszédében többek között Nacsá — hogy én is bemutassam hódolatomat Őfelsége szeretett királyunk előtt, aki január hatodikán a kísértésnek is kiállításba helyezte a teljes szabadságot és toleranciát.

A Bristolban rendezett banketten Zagyina Milán beogradi alpolgármester üdvözölte a vendégeket, akik közül többen mondottak lelkes pohárköszöntőket.

A noviszadi polgármester beszéde Őfelsége előtt

A dunai, drinai és drávai bánóságok hódoló deputációt délután megjelentek az udvarnál, ahol Őfelsége félhat órákor együttes kihallgatáson fogadta őket. A delegátusok a régi királyi palota nagy fogadótermében félkör alakban álltak fel és amikor Őfelsége Alekszandar király a kormány tagjainak kíséretében belépett, viharos éljenzéssel fogadták.

Őfelsége egy asztalnál foglalt helyet és egymásután járultak eléje az egyes deputációk vezetői. Elsőnek Mucovelics Aszimbeg üdvözölte Őfelségét majd Puc Dinko ljubljani polgármester mondott beszédét.

Utána a dunai bánóság kiküldöttéi nevében dr. Borota Braniszláv noviszadi polgármester üdvözölte az uralkodót a következő beszéddel:

Felség!

Tuláradó boldogság fog el bennünk, hogy a nép lelkesültségének és felséges manifesztációjának ezekben a napjainkban megértük, hogy mint a Dunabánóság közsegeinek és városainak kiküldöttéi az első jugoszláv királyi trónja elé léphetünk és élő szóval adhatunk kifejezést megingathatatlan hűségünknek és mérhetetlen szeretetünknek. Az a végtelen szeretet, amellyel Felséged hozzánk szólt, Felséged szemmel látható törekvése, hogy a népet az eddiginél kedvezőbb gazdasági és szociális körülmények közé juttassa, az evangelista szavak a jövőről, amely bennünket vár és a harmónia, amely Felséged utasításai értelmében beköltözött a nép és az állam életébe a legközelebb hála érzésével töltik el szívünket, új látókört nyitnak meg előttünk, felemelik lelkünket és úgy érezzük: ujjászülettünk.

Tudatában vagyunk nagy kötelességeinknek, mert világosan meg van jelölve az utunk, amelyen

a dicső múlt a gyönyörű jövővel egyesül és egész tökéletességében előttünk áll a legmagasabb ideál: a nép és az állam egysége.

Most, a gyönyörű valóságra, az osztatlan és egységes Jugoszláv Királyságra pillantva, határtalan szeretettel érzünk az alkotó és műve iránt, olyan szeretettel, amely minden áldozatra kész, hogy megőrizze ezt a valóra váltott ideált. Megjelentünk bánóságunk nevében, amely közvetlenül fővárosunkat határozza. Ennek a bánáságnak a lakossága mindenkor tudatában lesz annak, hogy területén nyugszik Lázár cár, a nagy bátorító, hogy itt nyugszik Felszabadító Nagy Péter király holtteste, hogy a gazdag Sumadiában tört ki a Szerbia felszabadítására irányuló fölkelés és hogy itt van egész népünk felszabadításának szent hegye.

A közös harcokban összerortt vajdasági és sumadiai testvérek Szubotictól Kragujevázig tudják, hogy ők a Duna nemzetközi útjának őrzői,

hogy reájuk bízott hazánk legtermékenyebb vidéke és az ő éberségükre és figyelmükre van bízva az ország északi részének fontos határa. Örömmel tökéletesen teszi, hogy

a többi bánóság is a nemzet egység erős talaján épült

és így mindegyiknek fontos szerep jutott népünk gazdasági és kulturális életében. A munka és a kötelességek harmonikus megosztása és a nép egységének látásán érzett öröm arra készít bennünket, hogy hálás lelkünk legmélyéről ujjongva kiáltuk: Éljen szeretett királyunk és a Felséges uralkodóház.

Öfelsége válasza

Öfelsége Alekszandar király az üdvözlésekre a következő szavakkal válaszolt:

— *Elők urak! Egész szívemből mondom köszönetet Önöknek a szép üdvözlésekért, továbbá a lülség, az odaadás nyilvánítsáért. Különösen örülök, hogy Házamban együtt láthatom Önöket és üdvözölhetem a driná, drávai és dunai bánóságok képviselőit. Különösen örömmel hallok Önöktől azt, amit egyébként a napokban a többi bánóság kiküldöttel is kifejtettek előttem, hogy a nép helyesen értelmezte az államigazgatásban legutóbb végrehajtott változásokat. Örvendek, hogy kedves népem hiddta, hogy a jobb uton haladunk, azon az uton, amely a jugoszláv királyság békés fejlődése és haladása felé vezet. Az a kívánságom és váremlésem, hogy minden egészséges erőnköt a konstruktív munka szolgálatában kell egyesítenünk, annak érdekében, hogy teljes egyenlőségben, egyenjogúságban, összetartásban és testvéri szeretetben fejlődhessék ki derek népünk valamennyi szép tulajdonsága.*

— *Gondom lesz rá, hogy a kormány és az államigazgatás minden szerve munkájával és a törvények, igazságság alkalmazásával megteremse*

a haladás és fejlődés minél kedvezőbb feltételeit úgy az egyesek, mint a köz számára. Népiük szorgalma, képességei, valamint az igazságság, a kultúra és a szabad élet érdekében hozott döntései folytán is megérdemli, hogy békében éljen és gazdaságilag, valamint kulturális tekintetben haladjon és fejlődjön. Urak, vigyék el királyi üdvözlétemet otthonukba, bánóságok szeretett népéhez és mondják el nekikben és otthon, mindenütt és mindenkinél, hogy bennünket ezáltal semmiféle lütségek, miliből eredő nézeteltérések, továbbá sem a Drina, sem a Száva, sem a Duna nem választhatnak el egymástól. Bannüket mindenkor összefűznek a közös érdekelt és a lelki egység abban a Jugoszláviában, amely soha többé nem fog felborlani. Ezzel a kívánsággal üdvözölöm Önöket. Eljérek urak!

Öfelsége beszédét a delegátusok lelkes éljenzéssel fogadták.

A beszéd elhangzása után az uralkodó szívélyesen elbeszélgetett a küldöttségek tagjaival, akiknek számára később hideg büfét szolgáltak fel. A delegátusok hétfőn Topolára rándultak ki.

A nagyantant és a kisantant képviselőinek közös tanácskozásai

A vasárnapi tanácskozások sem hoztak eredményt a szankciók kérdésében

Hágából jelentik: A keleti jóvátételi kérdéssel foglalkozó *Loucheur*-bizottság Magyarország képviselőinek bevonásával ülést tartott. Az ülésen azonban semmiféle határozatot sem hoztak és ezért a *délután* folyamán a nagyantant és a kisantant képviselői folytatott tárgyalásaikat és a kisantant képviselői folytatásban, amelybe a hátralékos annuitásos tartozásokat befizessék és ugyanezen alaphól az eredeti elgondolás szerint a magyar optánusokat kártalanítsák, anélkül, hogy érintsék a román agrárreformot. Az erre irányuló tárgyalások még folyamatban vannak.

A német szankciók kérdésében szombaton támadt feszültség ugyanolyan gyorsan elmúlt, mint ahogy felmerült. Ebben a kérdésben is folytatták a francia

és a német delegátusok a vasárnapi nap folyamán is a tárgyalásokat, anélkül azonban, hogy a szankciók kérdésében tovább jutottak volna. A vita főleg azoknak a jegyzékeknek szövege körül folyik, amelyeket Németország és Franciaország akarnak ebben a kérdésben váltani, de a felfogások egyelőre még merően szembenállnak egymással, annak ellenére, hogy a vasárnap folyamán *Curtius* *Wirrh*-tel együtt a jogászok bevonásával hosszasan tárgyalt *Tardieu*-vel.

Dr. Schacht, a birodalmi bank elnöke, akit vasárnapra vártak Hágába és akinek megérkezését az egyes delegációk meglehetősen vegyes érzelmekek várják, az eddigi terv szerint csak hétfőn fog Hágába érkezni.

Olaszország és Franciaország között nem sikerült a megegyezés a tengeri leszerelés kérdésében

Rendkívül nehéznek tartják a londoni konferencia feladatát

Londonból jelentik: A *Press Association* diplomáciai levelezője részletesen ismerteti az öt tengerészeti nagyhatalom nézeteltéréseit a tengerészeti leszerelés kérdésében. Kiemeli, hogy Anglia és Amerika ellenzi a többi három hatalom álláspontját a tengeraltjárókra nézve. Az egyenlőség elve egyetértést teremtett az angolul beszélő nemzetek között, de teljesen ellenkező hatást gyakorolt a két Földközi-tengeri hatalomra. A konferencia résztvevői között növekvő ellentétek Londonban azt az aggodalmat kellik, hogy a konferencia feladata rendkívül nehéz lesz és esetleg két hónapig, sőt tovább is eltarthatnak a tengeri leszerelés ügyében folytatandó tanácskozások.

A *Daily Telegraph* értesülése szerint angol hivatalos körökben remélik, hogy a konferencián a megellentétes angol-francia felfogást *gentleman agreement* után össze lehet egyeztetni, míg Anglia, az Egyesült Államok és Japán hármass egyezményt kötnek, amely döntő fontosságú lesz. A tengeralt-

járók ügyében nagyok az ellentétek. Anglia és az Egyesült Államok a teljes megszüntetést kívánják és ezért valószínű, hogy Japán kívánságára kompromisszumot kötnek, még pedig nem a teljes megszüntetésre, csak a korlátozásra.

Római jelentés szerint olasz hivatalos körökben nagy csodálkozást keltett Franciaország makacs ellenállása az olasz állásponttal szemben.

Az olasz jegyzékre egyébként már megérkezett a francia válasz Rómába és a *Giornale Italia* szerint a válasz lényege nem elegendi ki Olaszországot, mert Franciaország kijelentette, hogy nem fogadja el a paritás elvét, amelynek megvalósítását olasz részről ajánlották fel. Olaszországban sajnálattal vették ezt a választ, mert remélték, hogy Franciaországgal megállapodásra jutnak, ami nagy mértékben hozzájárult volna a londoni konferencia sikeréhez is. Így kizárt dolgoknak tartják, hogy el lehet majd osztani a nézeteltéréseket a konferencia megkezdéséig.

Tüdőbeteg dispensairet kell felállítani a tizezer lakosnál nagyobb helységeekben

Uj törvény a járványos betegségek leküzdéséről

Beogradból jelentik az *Avala*: Öfelsége Alekszandar király a szociálpolitikai miniszter javaslatára törvényt bocsátott ki a fertőző betegségek leküzdéséről.

A törvény huszonekét fertőző betegséget sorol fel, amely bejelentés köteles. Hét betegség fellépését csak járvány esetében kell bejelenteni. Ez utóbbiak között szerepel az influenza is.

A törvény különböző preventív intézkedéseket is előír a fertőző betegségek leküzdése érdekében. Ezek között a legfontosabb a kötelező oltás rendszeresítése. *Himlő ellen minden újszülöttet életének első évében kell beoltani*, az újraoltást pedig az elemi iskolába való beiratkozás, továbbá az elemi iskola elvégzése alkal-

mával kell megejteni. A törvény szerint az illetékes hatósági orvos javaslatára *kütelezni lehet a lakosságot arra is, hogy pestis, kolera, sarch, tifusz és egyéb járványos betegségek ellen is oltassa be magát* a veszélyesség elleni oltást ugyancsak kötelezőleg előírja a törvény.

A fertőző betegségben szenvedők hozzátartozói ugyancsak orvosi felügyelet alatt állnak, a beteget pedig a legközelebbi kórház fertőző pavilonjában kell elhelyezni. Ha a beteg nem távolítható el, akkor szigorított orvosi felügyeletet kell gyakorolni a lakoson. *Pestisben, koleraiban és fekete himlőben szenvedőket szigorúan el kell különíteni*. Ezek a betegek a megbete-

PURGEN

a legjobb hashajtószert

gedés helyéről el nem távolíthatók. Járványok esetén a közigazgatási hatóságoknak együtt kell működniük az orvosokkal és minden egyes helységben járványügyi bizottságot kell alakítani. Külön fejezet intézkedik a tuberkulózis leküzdéséről. A törvény több új tüdőbeteg-gondozó felállítását rendeli el és előírja, hogy minden olyan helységben, amelynek tizenhárom lakosa van, tüdőbeteg-diszpenzert kell felállítani. *Dajkáknak, élelmiszer-feldolgozó ipari munkásoknak, borbélyoknak, gyermekvédelmi intézmények alkalmazottainak, továbbá azoknak, akik lakásokat adnak ki vagy kosztot adnak előzetesen igazolniuk kell, hogy nem szenvednek tüdőbajban.*

Intézkedik a törvény a nemj betegségek, a trachoma, a malária és a golyva leküzdéséről is.

Agyonverte legjobb barátját egy vinkovcui gazda

A gyilkosság után felvágta áldozata hasát és belső részeit a csirkéknek dobta

Vinkovecéről jelentik: Borzalmas büntény foglalkoztatja a vinkovcui rendőrséget. A rendőrség bünyügyi osztálya leartóztatta *Csolakovics* Mátó hatvanegy éves gazdát, aki bottal fejbeütötte gyermekkorú barátját, *Tekmetarevics* Antal hatvanöt éves gazdát, majd *holtestét* kivonszolta a ház udvarába, ott *konyhakéssel felvágta a hasát és a belső részeit szét-szórta az udvarban.*

Csolakovics és *Tekmetarevics* régi jó barátok voltak. Mindketten özvegyen éltek és délutánonként, munka végeztével, sűrűn jártak egymáshoz. Szombaton délután *Tekmetarevics* ment el *Csolakovics*hoz, aki őt, mint a nyomozás megállapította, meleg pálinkával kínálta meg. Nagyobb mennyiségű pálinkát ittak meg és később valamin összeszóllalkoztak. *Csolakovics* Mátó dühbe jött, elővett egy nagy meggyfa-botot, amellyel *olyan nagyot sújtott barátja fejére, hogy ez nyomban összeesett és meghalt.* *Csolakovics* erre megfogta a halott ember lábait, az udvarba huzta ki a holtestet, majd egy nagy konyhakéssel felvágta a hasát. *Csolakovics* ekkor eldobta a kést és piszta kézzel *kiszórtotta Tekmetarevics belső részét és szétdobalta a csirkéknek.*

A borzalmas gyilkosság híre csakhamar elérte a városban és nagy tömeg gyűlt össze a ház előtt, ahol erős rendőri készség tartotta vissza a lakosságot attól, hogy behatoljon a házba. A rendőrség rövid keresés után megtalálta a gyilkost, aki sirva mondta el, hogy meggyilkolta legjobb barátját. A gyilkost a rendőrség részletesen kihallgatta, majd orvosi megfigyelésre küldte, mert az a gyanu merült fel, hogy tettét elmezavarásban követte el.

Letartóztattak egy álorvost, akinek hat törvényes felesége van

Erdekes ügyben indított nyomozást a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság olyan bűnyügyben indított nyomozást, amely az utóbbi évek nagy bűnygyei mellett is élelnek feljelenést fog kelteni. Szombaton éjszaka egy álorvost vett a rendőrség őrizetbe, mert kuruzsláson kívül többszörös bigámiát követett el.

Néhány nappal ezelőtt a főkapitányság értesült arról, hogy *Nagykörösön* fogorvosi praxist folytat *Reil Boldizsár*, akinek orvosi diplomája nincs. A város egyik becsült tagja, akinek Budapesten *hat törvényes felesége van*. A főkapitányság a kapott feljelentés alapján hozzájárulását kérte, hogy a *Nagykörösön* működő álorvos ügyében a nyomozást lefolytathassa, miután az illetékeségi kérdés vitás lehetne. Az ügyészség arra az álláspontra helyezkedett, hogy a budapesti főkapitányság folytassa le a nyomozást már csak azért is, mert az álorvos hat törvényes felesége Budapesten él.

A budapesti rendőrség a kapott ügyészégi felhatalmazás alapján két detektívet megbízott szombaton azaz, hogy utazzon *Nagykörösre* és a nekik átadott elővetési parancs alapján az álorvost állítsák elő a budapesti főkapitányságra. A detektívek a késő éjszakai órákban érkeztek vissza az álorvossal Budapestre, ahol aztán a főkapitányságon *Reil Boldizsárt* a bünyügyi osztály vezetője kikérdezte. Rövid kihallgatás után a többszörű bigámiával védelt álorvost őrizetbe helyezték.

A budapesti főkapitányság az egyetemnek hivatalai utján megállapította, hogy *Reil Boldizsár részére orvosi oklevelet nem állították ki, kitalált egyetemi oklevelet sem nosztrifikáltak.*

A kézműárkereskedők kongresszusát Zagrebban tartják meg

A kongresszuson a dunabánsági szövetség is képviselteti magát

Noviszadról jelentik: A dunabánsági kézműárkereskedők szövetsége vasárnap délelőtt Noviszadon a tőzsde épületében Löwy Mátvás noviszadi nagykereskedő elnökletével közgyűlést tartott. A közgyűlésen több fontos ügy szerepelt, többek között bizottság megválasztása, amely a január huszonötödiki zagrebi kongresszuson a dunabánsági kézműárkereskedők szövetségét fogja képviselni.

Az ülésen elhatározták, hogy a kongresszusra Löwy Mátvást, a szövetség elnökét, *Miroslavjevic Lázár* és *Roth Ferenc* noviszadi, *Csucsik Nikola* és *Fischgrin János* pansevői, *Löwenthal Henrik* szubotici nagykereskedőket, valamint *Heller Miksát*, a szövetség főtitkárát küldik ki. A bizottság megválasztása után foglalkoztak még a gyárosok és nagykereskedők hitelviszonyainak kérdésével, azonban határozatot nem hoztak, hanem azt a zagrebi kongresszusra bízzák.

Végül elfogadták a szövetség 1930. évi költségvetését és elhatározták, hogy február elején értekezletet tartanak, amelyen a kiküldött bizottság be fog számolni a zagrebi kongresszus eredményeiről.

Február 16-ikán lesz Beogradban a bortermelők kongresszusa

Súlyos válság fenyegeti a jugoszlávai borkereskedelmet

Noviszadról jelentik: A dunabánsági bortermelő egyesületek szövetsége vasárnap délelőtt a noviszadi tőzsde nagyertermében Moser Brunó, zemuni borkereskedő elnökletével értekezletet tartott. Az értekezleten az új fogyasztási törvény által teremtett helyzetet vitatták meg. Moser elnök megnyitó beszédében ismertette a fogyasztási törvény főbb intézkedéseit és hangsúlyozta, hogy a borkereskedők súlyos válságba kerültek.

Moser beszéde után dr. *Paulovics Róbert*, a vajdasági bankok szövetségének főtitkára szólalt fel és kifejtette, hogy a bortermelés annak az általános fel fogásnak esett áldozatul, hogy a borfogyasztás luxus. Szakértőkre hivatkozott, akik szerint az ország egyes vidékei egyenesen rá vannak utalva a szőlőtermelésre. Ép ezért tekintetbe kell venni, hogy kétféle ember sorsáról van szó és ennek megfelelően kell intézkedni.

Elhatározták, hogy február 16-ikára Beogradba országos kongresszust hívnak össze és a kongresszusra meghívják a kormány képviselőit is. A kongresszus előkészítésére bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai Moser Brunó zemuni borkereskedő, dr. *Paulovics Róbert*, a vajdasági bankok szövetségének főtitkára, *Janovic Szevjan* szremszkarlovci, *Szavik Vlada* kamencai, *Pavics Gusztáv* vrsaci, *Schulhof Lajos* padeji, *Ingusz Lipót* kraljevregi és *Lukovics Ognján* alekszandrováci bortermelők. Az értekezlet határozatáról táviratilag értesítették az ország többi bortermelő egyesületét.

Beogradban tárgyalják a becskeréki bizonyítványhamisítást

A négy gyanúsítottat Beogradba szállították

Becskerékről jelentik: A becskeréki rendőrség megkeresésére — mint ismeretes — a begradi rendőrség letartóztatta *Perunovic Cvetkó*, *Dadies Milán*, *Urosvics Jován* és *Katicics Vlada* begradi magánhivatalnokokat, akik ellen az a gyanú, hogy gimnáziumi bizonyítványokat hamisítottak. Két becskeréki gimnáziumi tanulóval ugyanis kiderült, hogy hamis bizonyítványok alapján vették fel őket a becskeréki gimnáziumba, még pedig az egyiket a hetedik, másikat a hatodik osztályba. A diákokat letartóztatták és kihallgatták őket, mire beismerték, hogy a bizonyítványuk hamis, azt Beogradban vásárolták és megnevezték a hamisítókat is *Perunovic* és társai személyében.

A letartóztatott magánhivatalnokokat Becskerékre szállították, ahol *Maszlóvszki Vladimir* vizsgálóbíró hallgatta ki őket. Mind a négy gyanúsított tagadta a vádat. Erre a vizsgálóbíró szembesítette őket a letartóztatásban lévő diákokkal, akik megmaradtak első vallomásuk mellett. *Maszlóvszki* vizsgálóbíró erre kihirdette a gyanúsítottak ellen a vizsgálói fogságot, ami ellen valamennyien felfolyamodással éltek. A vádтанácsot pótló panasztanács megállapította, hogy az ügy a begradi törvényszék elé tartozik, mert a bűncselekményt Beogradban követték el. Ezek alapján a gyanúsítottakat Beogradba szállították.

Vasárnap lépett életbe Romániában az új tartományi beosztás

Maniu beszéde a tartományi főnökökhöz

Bukarestből jelentik: Az új román közigazgatási törvény, mint ismeretes, hét tartományra osztotta fel az országot. A törvény tárgyalásánál a liberális párt és a néppárt kivonultak a parlamentből azzal az indoklással, hogy nem hajlandók asszisztálni olyan törvény meghozatalánál, amelynek célja az, hogy megbontsa Románia nemzeti és szellemi egységét.

A közigazgatási törvény értelmében január elsején neveték ki a tartományi főnököket, akik szombaton már le is tették a hivatali esküt Maniu Gyula miniszterelnök kezébe. A román kormányelnök felhasználta ezt az alkalmat, hogy válaszoljon az ellenzék támadásaira és nagy beszédet intézett a tartományi főnökökhöz. Hangoztatta, hogy

Románia közigazgatását új alapokra kell felépíteni.

— Románia — mondotta a miniszterelnök — megértett arra, hogy a nyugati államokban alkalmazott közigazgatási gondolatokat itt is realizálni lehessen. Az új közigazgatási törvény a decentralizáció gondolatán épült fel és biztosítékul szolgál az egyes vidékek saját érdekeik szerint való fejlődésére. A tartományi igazgatók, mint az illető területek és mint a központ tisztviselői, arra hivatottak, hogy az ország érdekében a vidéki és központi érdekeket összeegyeztessék. Utasítás-ként hangsúlyozza a miniszterelnök, hogy

a tartományi igazgatók működésüket a lakos-

ság érdekei szerint irányítsák és értesék meg a hivatalnokokkal, hogy ők vannak a lakosságért és nem magukért.

A néppel való érintkezést állandóan fenn kell tartaniok, hogy azonnal orvosolhassák a felmerült panaszokat.

Kijelentette még Maniu miniszterelnök, hogy a decentralizáció nem jelent sem szeparatizmust, sem a nemzeti egység megbontását,

mert a nemzeti egység mélyen a nép lelkében gyökerezik.

— Mindnyájan a nagy eszme szolgálatában állunk — mondotta — és mindnyájan I. Mihály király trónjának erősségét szolgáljuk. Adja Isten, hogy Mihály király hosszú életű legyen és sokat tegyen a nép és az ország jólétéért.

Politikai körökben dr. Maniu beszéde nagy fel-tűnést keltett, mert ezzel a külföldi sajtókampányt is leszerelte. A liberálisok ugyanis legújabbán azzal akarták megbuktatni a kormányt, hogy híreket lanszítottak a külföldi sajtóban arról, hogy a kormány vissza akarja hozni Romániába Károly volt trónörökös és Mihály királyt detronizálni akarja. Maniu hűségnyilatkozata természetesen most rácafol minden ilyen híresztelésre.

A romániai tartományigazgatások vasárnap már meg is kezdték működésüket.

HIREK

— **Öfelsége Alekszandar király elvállalta a Ljubljana X. mintavásár védnökségét.** Ljubljánából jelentik: A kabinetiroda értesítése szerint Öfelsége Alekszandar király elvállalta a tizedik jubileumi mintavásár védnökségét. A vásárt május 29. és június 9. közötti időben tartják meg Ugyancsak elvállalta Öfelsége az augusztus 31-ikén megtartandó Ljubljanai erdészeti és vadászkiállítás védnökségét is.

— **Öfelsége Mária királyné új udvarhölgyei.** Beogradból jelenti az Avala: Öfelsége Mária királyné dr. *Srskics Milánét*, az igazságügyminiszter nejét és dr. *Svrljuga Sztankonét*, a pénzügyminiszter nejét tiszteletbeli udvarhölgyekké nevezte ki. A királyné a kinevezést a január 9-iki udvari bálon közölte Srskicsnéval és Svrljugánéval.

— **Herriot előadása Páneuróparól.** Zürichből jelentik: A svájci főiskolai egyesülésben Herriot volt francia miniszterelnök nagybírszabású előadást tartott az európai államok egyesüléséről. Herriot kijelentette, hogy feltétlenül kívánatosnak tartja az európai államok szoros együttműködését, azonban szükséges az is, hogy az egyes államok őrizzék meg szuverénitásukat. Páneuróparól csak úgy lehet megvalósítani, ha Anglia is csatlakozik az eszme támogatóihoz, mert Anglia nélkül el sem lehet képzelni az Európai Egyesült Államok létesítését.

— **Román expedíció az északi sarkra.** Bukarestből jelentik: Borza közoktatásiügyi minisztériumi államtitkárhoz C. Dumbrava román földrajztudóstól Párisból levél érkezett, amely arra kéri, hogy hasson oda a kormánynál, hogy egy romániai északi sarkra expedíció számára támogatást nyújtson. Az expedíciónak nyolc tagja lenne, köztük Borza és Rakovita kolozsvári egyetemi tanárok. A levél felsorolja azokat az élelmiszereket, amelyek olesó beszerezésére az expedíciónak szüksége volna, így két mázsa feleőr babra, négy mázsa pisztrcra, egy mázsa aszaltszilvára, ötven kiló turóra, három mázsa porcukorra stb. Az expedíció Amerikából, Franciaországból és Belgiumból is kapna segítséget.

— **Új munkabecsztás a becskeréki járásbírószágon.** Becskerékről jelentik: Dr. *Csulinovics Ferdő* becskeréki vezetőjárásbíró az 1930. évre új munkarendet vezetett be a járásbírószágon. Eszerint *Csulinovics Ferdő* dr maga intézi a vezetőjárásbírói központi ügyeken kívül a polgári perek egy részét és határoz a telekkönyvi ügyek egy részében. Tárgyalási napja kedd és péntek. A vezetőjárásbíró helyettese *Ignijics Szlávko* járásbíró. *Ignijics* a vezető helyettesítésén kívül végzi a polgári perek egy részét és a pretenzívli ügyekéti ügyeket. Dr. *Pádics Vjekoslav* járásbíró mint telekkönyvi bíró végzi a telekkönyvi ügyeket és részben végrehajtási ügyeket is intéz. *Jovanovics György* járásbíró tárgyalja a végrehajtási ügyeket és a polgári perek egy részét. *Nikovics Mihos* járásbíró tárgyalja az összes büntetőügyeket. *Csujkovics Borisz* és *Nikolics-Szpasztojevics Jitena* hírségi joggyakornokok telekkönyvi ügyeket intéznek, dr. *Kuszting Jenő* joggyakornok a büntető ügyekben dolgozik.

— **Újabb vasúti szerencsétlenség Zidani Moszt mellett.** Ljubljánából jelentik: Szlovéniában a napok óta uralkodó sűrű köd két vasúti szerencsétlenségnek lett az okozója. A Zidani Moszt és Zagreb közötti vonalon levő Blanca állomáson egy tehervonat összeütközött a Zagreb felől érkező személyvonattal, amelynek postakocsija jelentős sérülést szenvedett és az egész postarokomány szerteszóródott a pályatesten. Emberéletben nem esett kár, az anyagi kár mintegy százezer dinár. A közlekedés semmi akadályt nem szenvedett a karambol következtében. Ugyancsak ezen a vonalon Raibenburg állomásonál a Zagreb felől jövő személyvonat utolsó kocsijába belefutott az ellen-tesítés irányából érkező tehervonat mozdonya, a kár azonban jelentéktelen.

— **Hat nap után halva találta meg estűnt férjét.** Kucev Petar hatvanegyes eskeriai földműves, a eskeriai Hartmann-tanya alkalmazottja hétfőn egy rokonánál volt Csikerián és ott ülte meg Vákereszt ünnepét. Kucev késő estig maradt rokonánál és it-tasan indul haza tanyájára. Utközben egy mély árokba esett, eltörte nyakcsikolyáját és szörnyen halt. Másnap, minthogy Kucev nem jött haza, felesége keresésére indult és a család többi tagjával együtt átvizsgálták az utvonat, mert azt hitték, hogy az öregember elesett és elaludt. Miután a keresés nem járt eredménnyel, Kucev né jelentést tett férje eltűnéséről a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Vasárnap délelőtt értesítették a szubotici rendőri ügyeletet, hogy Csikerián egy árokban megtalálták az eltűnt ember holttestét. A holttestet Kucev felesége találta meg, aki vasárnap reggel templomba menve, az árok mellett haladt el és a felolva dt hó alatt megpillantotta férje holttestét. A megrémült asszony segítségért kiáltott, mire a környéki lakosok összehűltek, értesítették a rendőrséget. A szubotici rendőrhatalóság részéről Turanov Lázár rendőrkapitány szállt ki a helyszínre a rendőri bizottság élén, amely megállapította, hogy Kucev Rémes László rokonukól hazamenve, beesett az árokba és nyakát törte. A holttestet beszállították a szubotici halottasházba.

Kraljevregi pezsgő a vezető márka

— **Súlyos válságba került egy temesvári bank.** Temesvárról jelentik: A Temesvári Német Kereskedelmi Bank péntek este beszüntette fizetéseit. A bankot 30 millió lej alapítókéval alapították, a világháború után azonban a bányai sváb gazdák bizalma folytán betétállománya mintegy 250 millió leire emelkedett. A bank már négy évvel ezelőtt fizetési zavarokba jutott, a konjunktúra miatt, azonban akkor sikerült ügyeit rendezni. A legújabb krízis a decemberi uttimo alkalmával következett be. A bank vezetősége szombaton összehívta a főrésztulajnosokat, akiknek 80 százalékos egységet ajánlott fel. Beavatottak szerint azonban még 70 százalékos kvótának sem tud eleget tenni. A banknak összesen 22 fiókja volt a Bánáthban, ezért a bank esetleges megszűnése rendkívül érzékenyen sujtaná a bányai német gazdaközöniséget. Hír szerint a Banca Nazionale nyújt segítséget a banknak.

— **Házasság.** *Brown* Lily Szubotica és *Fischer* István Osziek vasárnap Szubotican házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Telefonszolgálat Anglia és Ausztrália között.** Londonból jelentik: Anglia és Ausztrália között teljes eredménnyel most fejezték be a kísérleteket a dróttalan telefonbeszélgetések bevezetésére. A rendszer postai szolgálat már a tavasszal életbe lép. Ugyancsak előkészületben van a délafrikai és indiai telefonszolgálat bevezetése is.

— **Félmillió dollár értékű gabona égett el Clevelandban.** Clevelandból jelentik: A Cleveland Grain Company gabonaraktárában tűz ütött ki. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy a tűzoltóság, melyet teljes számmal a tüzhöz hívtak, képtelen volt a tűz terjedését megakadályozni. A kárt mintegy félmillió dollárra becsülik. A hőség oly nagy volt, hogy a mintegy kétszáz méter-re fekvő raktárban felhalmozott jég elolvadt.

— **Aranyvaluta Japánban.** Tokióból jelentik: Japánban helyreállított az aranyvaluta. 1916 óta papírvaluta volt érvényben Japánban. Ma a japán bankjegyforgalom 80 százaléka erejéig arannyal van fedezve.

— **Tíz embert megölt a villám.** Rio de Janeiroból jelentik: A város mellett egy községben a villámcsapás tíz embert megölt és többeket megsebesített.

Köögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirofen. Gyógyszertárakban kapható.

— **Az apatini Tri Zvezda táncmulatsága.** Apatinból jelentik: Az apatini Tri Zvezda január hó 25-ikén táncmulatságot rendez, amelyen megválasztják Miss Apatint. A fényesnek ígérkező mulatságra az egyesület vigalmi bizottsága már minden előkészületet megtett.

— **Tűz Petrovoszelón.** Petrovoszelóról jelentik: Pece Pál kereskedő üzletében tűz támadt, amelyet azonban idejében észrevettek és így sikerült eloltani, mielőtt még nagyobb kárt okozhatott volna.

SPORT

„A sportbéke megkötése után nem maradhatnak győzők és legyőzöttek“ A J. N. S. volt elnökének javaslata a válság megoldására

A futballfronton előlt harcok lármája és az illetékesek tartózkodó magtartása, amellyel a nyilvánosság informálása céljára elzárkóznak, semmit sem vont le a sportkörök érdeklődéséből, amellyel a válságos helyzet kialakulását figyelemmel kísérik és a sportolókat ma is élénk foglalkoztatja a kérdés: milyen megoldással fogják kivonni a jugoszláv futballsportot a kátyuhóból.

A szövetség vezetősége és az alszövetségek között beállott szakadás egyelőre lehetetlenné teszi, hogy hivatalosan is meginduljanak a kibontakozást tárgyalások és néhány eredménytelenül maradt békéltető kísérlet után valóban nehéz is elképzelni, hogy a szemben álló ellenfelek módot találjanak a meggyőzésre. Ebben a reménytelen helyzetben fölésszen hat egy tekintélyes zagrebi sportember liggett és megfontolásra készített javaslata, amely alkalmasnak látszik arra, hogy a sportcentrumok között támadt viszály útközpontra kerüljön: a szövetségi székhely kérdésének kikapcsolásával olyan megoldásra vezetessen, amely átidalhatná az elvetéteket és helyre állíthatja a futballsport egészen veszélyeztetett egységét.

Egy oszlieki sportlap munkatársa beszélgetést folytatott dr. De Marchi Ljubóval, a J. N. S. volt elnökével, aki a válságról és annak megoldásáról az alábbi figyelemre méltó nyilatkozatot adta:

— A J. N. S.-ben előállt állapotokat úgy kell orvosolni, hogy annak nyomában ne maradjon sem győztes, sem legyőzött fél és pedig olyan módon, hogy a legrövidebb időn belül egybe kell hívni a szövetség közgyűlést, amely nem szabad felvenni a székhely kérdését. A közgyűlésen a szövetség vezetőségét nagymértékben fel kell cserélni, különösen azonban az exponált vezetőkkel kell eltávolítani. Az új emberekből megalkotott új vezetőség feladata volna, hogy a klubok meghallgatása, vagy kompromisszumos megoldás után véglegesen rendezze a szövetség székhelyének problémáit.

— A szövetség új vezetőségébe több beograd sportembernek kell helyet kapnia, mégpedig úgy, hogy az alelnöki tisztségen kívül még más fontos funkciókat, mint a szövetségi kapitány és nemzetközi titkár tisztségeit is közülük kell betölteni. Véleményem szerint a jelenlegi I. és II. titkár helyett egy belső és egy nemzetközi titkár kell választani, az utóbbit Beogradból legyen, miután emellett a tisztségűl éppen úgy, mint a szövetségi kapitány betöltésénél nem szükséges, hogy a szövetség székhelyéről kerüljön ki. Annál kevésbé szükséges ez ma, amikor a beograd csapatok jobbak, mint a zagrebiak és a válogatott csapat legtöbb játékosa Beogradból kerül ki. A funkciók és a munka ilyen megosztásával mindkét csoport ambícióit kielégíthetnek és épen ezért — nézetem szerint — a szövetség székhelyének kérdése veszítene fontosságából és nem is kerülne minduntalan napirendre.

— A székhely áthelyezésének kérdését ennek elengedése és ennek érdekében ismét felültem az egyezben már felvetett indítványomat, amely a következő:

— Azt hiszem, hogy a szövetség mai struktúrája semmiképpen sem maradhat fenn, mert a mai rendszer mellett Beograd és Zagreb között örökösen torzalkodás folyna a székhely miatt, ami sok szükséges energiát pazarol el feleslegesen. Javaslatom az, hogy az egyesületeket földrajzi helyzetük szerint két csoportra osszák. Az egyik — nevezzük ezt nyugati — szövetséghez hozzatnánk a szlóni, zagrebi és sarajevói alszövetségeket, míg a másik — keleti szövetséghez a beogradit, oszlieki, szubotici és szopljeci alszövetségek tartoznának. A két szövetség felett a Jugoszláv Királyság főszövetsége állana, amely csupán az országos bajnokságot rendezné és kifelé képviselné futballsportunkat. A főszövetség hatásköre semmi másra nem terjedne ki. A jelenlegi alszövetségek továbbra is fennmaradnának és minden tekintetben elsőfokú illetőséggel bírnának. Mint teljesen feleslegesen, meg kellene szüntetni a fegyelmi, intéző, a professzionizmus leküzdését szolgáló és a válogatott játékosok fegyelmi bizottságát és hatáskörüket az alszövetségek

igazgatótanácsára ruháznám elsőfokon, másodfokon pedig minden kérdésben az illetékes szövetség döntene, mint végző instancia. Az országos főszövetség két évenként felváltva Zagrebban és Beogradban székelne, míg a nyugati szövetség székhelye Zagreb, a keleti pedig Beograd volna. Ehhez hasonló szövetségi szervezetet találunk Svájcban is.

Dr. De Marchi végül kijelentette, hogy a JNS közgyűlést mielőbb össze kell hívni és miután erre a szövetség mai vezetői nem mutatnak hajlandóságot, a klubok hívják össze a rendkívüli közgyűlést, melyre a szövetségi székhely kérdését — a végleges rendezés reményében — ne tűzzék napirendre.

A JNS volt elnökének javaslata sportkörökben szimpátiával fogadták és nem lehetetlen, hogy a sportbéke dr. De Marchi indítványa alapján sikerül megkötni.

A szubotici Ferrum Sport Klub évi közgyűlése.

A Ferrum Sport Klub vasárnap tartotta rendez évi közgyűlést a tagok nagy érdeklődése mellett. A szószólas jelentések meghallgatása és elfogadása után megválasztották a választásokat. Az új tisztikat a következők: Diszelnökök: Milosics Zsivko, a Ferrum-gyár, állandó delegáció elnöke: Manojlovics Dusan, Donath Mayró, Steiner Kálmán és Vogel Zsigmond gyárigazgatók. Elnök: Weisz Sándor mérnök, ügyvezető elnök: Pralovic Szerien, alelnökök: Csonka Lajos, Pajtin Mihály és Domány János, főtitkár: Krausz Mihály, titkár: Szchenyi Pála, főpenztáros: Csonka István, pénztáros: Szabó Kálmán, ellenőrök: Meder Rezső és Árpás Péter, jegyző: Markovics István, futballintéző: Tönköly Sándor, szerződés: Konez Balázs, választmányi tagok: Marics Isa, Patócs Béla, Velich József, Stojanov Szilvó, Jurics Minich József, Lemli József, Kiss László, Nkolics Bózsó, Patyi Sándor, Bohata István, Stelancovics Milan és Ruzman István.

Jugoszláv korszakversenyzők Svájcban és Csehszlovákiában. Ljubljánból jelentik: Az ezévi gyors- és műkorcsolyázó versenyeket Európa és Tátra bajnokságáért a gyönyörű fekvésű Csorba tavon tartják meg, amelyekben Jugoszlávia, Ausztria, Németország, Svédország, Magyarország, Franciaország, Csehszlovákia és Finnország versenyzői vesznek részt. A műkorcsolyázásban a nécsiek a favoritok. Legtöbb kilátása Schöffelnek van, aki csak nemrég szerzte meg Ausztria bajnoki címét. A csehszlovák téli sportszövetség díjtalan utazást és ellátást biztosított a versenyzők számára. Tekintettel a minimális költségekre, a JZSS egy döntött, hogy kiküldi versenyzőit, habár a versenyek a né klimatikus viszonyaink folytán kissé túlkoraiak. Trebing és Jéppálya hiánya folytán nem indulhat legkiválóbb műkorcsolyázók. Bloudek, sem pedig Schwab, Egyedül Avesin indul, aki csupán a Tátra bajnokságban vesz részt. Körülbelül egyidőben lesznek Davosban a főiskolai hallgatók olimpiája, amelyen 16 állam ifjúsága vesz részt. A jugoszláv színeket Kosir, Dovan, Gostis és Blouweis fiverek, továbbá Kolar fogják képviselni. Nagyobb részben a skiverenyekben indulnak, Sainos, legjobb versenyzőink különböző alkalmak folytán itt sem indulhatnak.

NOVISZAD

Vojvodina—NAK 3:2 (1:1). Bíró: Rossier. Az első félidő egyetlen erejű ellenfelek küzdelme volt, a második félidőben azonban a NAK visszaesett és nem tudta elkerülni a vereséget. Rossier bíró indiszponáltan vezette a mérkőzést, ami többször botrányos jeleneteket idézett elő a közönség körében. A Vojvodina góllal Markovics I. (3), Zsivics I. és Németh a NAK mindkét góllal Németh lötte.

BEOGRAD

BSK—Szoko 2:1 (0:0). Barátságos mérkőzés, bíró Bugarszki. A BSK csak nehéz küzdelem után tudta a győzelmet megszerezni.

Ha meg akar szabadulni gromom, méj- és epohólykalmaitól, görgecsétől, hányingerétől, emélgéstől, rendszeres székletlétől, akkor használja a világfő és biztos gyógyhatású **Witos gyógyivonatot és gromom-, vértisztító tablettákat**. Mindkettő postán szállítva 45 dinár. Kapható valódi minőségben csak a Sima T. Joanovic gyógyszerésznél, Doboljaca 10.

— **A szejm elé terjesztették a lengyel alkotmány-módosító javaslatot.** Varsóból jelentik: A szejm alkotmányrevíziós bizottsága szombaton tartotta első ülést. Jan Pilsudszky, a marsall testvérbőse terjesztette elő az alkotmány módosítására irányuló javaslatot, amely az államfő és a kormány hatalmát a parlament befolyásának terhére nagymértékben növelné. Bartel miniszterelnök expozéját az ellenzéki lapok is kedvezően ítélik meg.

— **82.657 külföldi érkezett a múlt évben Szubotican keresztül az országba.** A szubotici határrendőrség most készítette el kimutatását az 1929. évi határforráslomról. A statisztikai adatok szerint Szubotican utazással 114.918 utas utazott keresztül. Ezek közül 52.027 utas érkezett Jugoszláviába és 57.891 utas ment Jugoszláviából külföldre. Az utasok közül 82.657 külföldi állampolgár volt, míg jugoszláv állampolgár 32.251 volt. A horgosi határállomáson keresztül 12.034 utas utazott, akik közül 6392 jött az országba és 5642 hagyta el az országot. Ezek közül külföldi volt 6596 és jugoszláv 5438.

Női és gyermek testgyakorló iskola

Subotica, Labor-palota, I. emelet
Csoportos és egyéni oktatás. Működik tanítói
Vezető: Dipl. gim. Haumann Irén
a Dora Menzler lelkizni igazgató és művészi
testgyakorló intézet okl. tanárnője

— **Kosztics Borisz sakkmeister szimultán versenye Szomborban.** Kosztics Borisz, a világhírű jugoszláv sakkmeister, aki hosszabb időt töltött Szubotican, szombaton este a Szloboda nagytermében a szombori sakkkör rendezésében szimultán sakkversenyt tartott. Kosztics Borisz huszonnégy ellen játszott, husz játszmát nyert, kettőt elveszített, kettőben pedig remis lett. Ivkovic Koloman és Horvát Olivérrel szemben vesztette el a játszmát, míg Gonda Gyulával és Kulzinszki Petárral remisre végzett.

— **Nagy pompával nyitották meg az egyiptomi parlamentet.** Londonból jelentik: Szombaton délelőtt nyitották meg ünnepélyesen az egyiptomi parlamentet. Fuad király délelőtt tíz órakor pompás nyolcfogatú díszhintóban, lovastestőrsége kíséretében vonult a királyi palotából a parlament épületébe, amelyet a törvényhozótestület tagjai, a diplomáciai kar és a díszes közönség zsúfolásig megtöltött. Nahas pasa miniszterelnök olvasta fel a trónbeszédet, amely meleg hangon emlékszik meg az Angliával kötendő szerződés tervezetéről. Anglia barátságára a nyugalmat jelentő Egyiptom számára — mondja többek között a trónbeszéd. A trónbeszéd új autonóm vámtarifát, nagy vízi- és elektromosművek létesítését, a hadsereg megerősítését és új felszerelését, új repülőteret és a rádióhálózat kiépítését ígéri.

— **Márciusban újabb baromfi-kiállítás lesz Szomborban.** Szomborból jelentik: A bácskai gazdasági egyesület baromfi-tenyésztő szakosztálya és a baromfi-tenyésztő szövetség március 22-iktől 25-ikéig Szomborban megrendezi a második baromfi-kiállítást. A kiállítás előkészítési munkálatai már folyamatban vannak.

— **Rendkívül heves vihar dühöngött a La Manche-csatornán.** Londonból jelentik: A múlt éjszaka rendkívül heves vihar dühöngött a La Manche-csatornán. Két ismeretlen hajó a Themse közelében S. O. S. jeleket adott le.

— **Harmincöt halottja van a második amerikai fagyhullámnak.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok északi és északkeleti vidékei felől újabb fagyhullám tört be az Egyesült Államok középső részeibe is. Az idei télen ez már a második nagy fagyhullám. A nagy jégvihar és az erős hóesés következtében a hőmérő mindenütt jelentősen a fagypontra alá süllyedt. A fagyhullámnak eddig harmincöt halottja van és az anyagi kár is igen nagy.

KÜLPOLITIKAI HÉT

Lahore—Hága—Róma

Az elmúlt hét nemzetközi politikai életét legtöbbször a három városnév foglalkoztatta. Mind a három helyen sok diplomata sorakozott fel.

Lahoreban folyt le a háromnapos hindu kongresszus. Hága az európai pénzügyi szociológia és a diplomácia gyűjtőhelye, míg az örök város a királyi esküvőre összesereglett európai arisztokráciát fogadta magába.

A brit világhíradalom koronájának legszebb, legdrágább ékszeré: India, önálló akar lenni. Az elmúlt heten Lahoreban páningiai kongresszust tartottak, amely a radikális baloldali hatása alatt ki is mondta a passzív ellenállást mindennel szemben, ami angol, de ha ki is mondta ez a kongresszus a végsőkéig menő harcot India teljes függetlenségéért, — azért a Westminster és a Downing Street nem nagyon esik kétségbe. Mert a határozati javaslatban, — amelyet Gandhi elfogadott a kongresszussal, — az áll ugyan, hogy semmi célja most már annak, hogy a tervbevett angol-hindu konferencia összejön, de amikor mérsékeltbb hinduk megkérdezték Gandhit: utolsó szava volt-e ez a svarajista (Indiai önkormányzatát követelő) pártnak, — akkor a háromszázmilliónyi hindu nemzet hőse azt válaszolta, hogy a páningiai kongresszus végrehajtó bizottsága fenntartja magának a jogot, hogy a körülményekhez képest még egyszer fontolóra vegye a kérdést... Szabadkeze van a végrehajtó bizottságnak arra is, hogy az angolellenes passzív rezisztenciának határait megszabja.

1919 év óta az indiai események világosan mutatják, hogy az ébredező hindu nemzeti öntudat szűkebbi azt a szükségletet, amelyeket Anglia az 1919. évi alkotmányban szabott meg. Indiának angol alkirálya volt, de nem számított a dominumok közé és teljesen londoni fennhatóság alatt állt. A Dominion státusban kristályosodott ki a hinduk követelése. Adóját meg Indiának ami indé: a legteljesebb szabad kezét a belügyi kormányzásban és némi önállóságot a külpolitikában. Lord Irwing alkirály 1929 novemberében kijelentette, hogy London politikájának végső célja Indiának dominiumi rangra való emelése. Ez a szöveg nagy vihart idézett elő az alsóházban. Baldwin pártja ezzel kapcsolatban éles támadást intézett a munkáskormány ellen. De nemcsak Baldwiné, hanem Moszkva sem volt megelégedve az alkirály nyilatkozatával és ebben a kérdésben közös platformra kerültek az angol konzervatívok és a szovjet. A bolsevik elvek által megérett hindu ifjúság egy csoportja merényletet követelt el lord Irwin vonata ellen, de Gandhi indítványára a páningiai kongresszus elítélte a merényletet.

Indiában ma két számottevő áramlat van, egyelőre azonban egyik sem uralkodik. A baloldali ifjú nacionalisták India teljes függetlenségét követelik és azt ígérk, hogy betartják a kongresszusi határozatot, vagyis az angolellenes bojkottot. A másik párt, a svarajistáké, akiknek élén Mohandas Karam esand Gandhi békés szeretetre és osztályföldtőltségre törekvő hatalmas egyénisége áll, szintén a hindu önállóság, az önkormányzat, a teljes emberi szabadság és a keleti demokrácia jelszavával indultak harcba London ellen. Európai fogalmak szerint tehát egy konzervatív nacionalista és egy nemzeti demokrata irányzat áll szemben egymással Indiában, de mindkét párt együttesen küzd a brit impérium fojtogató politikája ellen.

Indiában a kongresszust követő három napon át forradalmi jelenségek mutatkoztak. Ezek most elmúltak és minden maradt a régiben, azzal a különbséggel, hogy a törzsfőnök passzív rezisztenciába lépett Anglia ellen.

Hágában január 3-án tizenhét európai állam külügyminisztere, pénzügyminisztere és miniszterelnöke megjelent a második konferencián.

A jóvátételi bizottság 1923-ban ideiglenesen megállapította azokat az összegeket, amelyeket a legyőzött hatalmaknak kell fizetni. Eddig Doves amerikai tábornok, londoni amerikai követ terve alapján fizették a jóvátételeket. Most pedig a Jung-tervezet készült el, amely megszigorította az államok jóvátételi kötelezettségeit. Természetes, hogy ez ellen minden érdekelt állam tiltakozik.

Magyarország és Bulgária kétszáz-kétszáz millió aranyfrank jóvátétellel voltak megterhelve azzal, hogy az anuitásokat 1943-ig kötelesek fizetni. Az érdekelt államok most követelik, hogy ezt a jóvátételt is emeljék fel.

Románia arra törekszik, hogy a jóvátételi tárgyalások keretein belül rendezze az optáns-kérdést is. Magyarország százötven millió aranykorona kártérítést követel állampolgárai számára Romániától azoktól a javaktól, amelyeket a román állam a 1914-1918-ig...

során kisajátított. Románia csak százmillió aranykoronát hajlandó fizetni és ezért a közvetlen tárgyalások a két állam között megszakadtak. Románia képviselői kijelentették, hogy hajlandók többet is fizetni, de csak úgy, ha az optánsokat a román államnak járó magyar jóvátételből elégítik ki.

A jövő héten Genfben lesz a diplomáciai találkozó. Ujhol megkezdődnek az udvariassági látogatások, tárgyalások, tanácskozások, ígéretések, határozatok és ismerkedések — amelyek közelebb hozzák egymáshoz a nemzetek politikai vezetőit.

(—Szem)

Anglia, a csodálatos karriererek országa

Alacsony sorból származó arisztokraták, államférfiak és közgazdasági hatalmasságok

London, január,

Általában Amerikát tartják a *self made man*-ek hazájának, Norman Angel, Amerika szociális fejlődésének legkiválóbb kutatója, aki maga is mint cow-boy, majd mint aranyásó kezdte karrierjét, ezt írja:

— Az amerikai példa kétségbevonhatatlan bizonyítéka annak, hogy az államalkotás és államfenntartás képessége mennyivel nincs születés, vagy nevelés kiváltságához kötve. Amerikát nem hadvezérek, diplomáták, vagy arisztokraták tették a világ legirigyeltebb és minden hibája ellenére is legdemokratikusabb államává, hanem

azok a kalandorok, szerencsevadások, munkások, kereskedők, ügyvédek és Európa előlételői elől menekülő intellektuálisok,

akiknek legkisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy a dinasztia-alapítás problémáján törjék a fejüket és mégis megalapították a tehetség, a siker és a munka dinasztiáit, amelyek összehasonlíthatatlanul értékesebbek, mint az egész Gótai Almanach.

Ez nagyon igaz, de nem szabad elfelejteni, hogy Amerika a tekintetben nagyon sokat köszönhet annak, hogy követte a demokratikus angol államalkotás szellemét és példáját. Angliát bizonyos oldalról szeretik az előítéletek fellegvárának nevezni, de mi sem tévesebb ennél. Nem szabad azok után az antik és festői ceremóniák után itélni, amelyeket még ma is betartanak, mert ezeknek a külsőségeknek semmi közük sincs Anglia igazi szelleméhez. Angliát ma talán több joggal lehet a *self made man*-ek és a korlátlan lehetőségek hazájának nevezni, mint magát Amerikát.

A tehetség arisztokratái

A legjobb, bár paradoxonnak látszó példa erre a lordok házában intézménye. Ez az intézmény maga a megtetsült demokrácia. A feudális szellemű angol földbirtokos arisztokrácia már régóta csak legjelentéktelenebb része a lordok házában. A súlypont áthelyeződött azoknak a lordoknak a táborára, akik üzleti vagy politikai sikerük útján szereztek meg az arisztokrácia címet.

Évről-évre újabb üzleti és politikai lordokkal frissítik fel a felsőházat és ezeknek a lordoknak legnagyobb része bizony nagyon zavarba jönne, ha családiját a nagyapján túra kellene visszavezetnie. Nagyban hozzájárult az angol arisztokrácia demokratikus voltához az is, hogy Angliában a családnak csak egyetlen tagja viseli, illetve örökli a címet, a többiek továbbra is polgári nevüket viselik és polgári foglalkozásukat űzik.

Az angol gazdasági és politikai élet vezető helyén ma mindenütt *self made man*-ek állnak. Ma már Angliában is megszűntek azok az idők, amikor a jó születés már feltétlenül miniszterséget biztosított. Ma már az angol politikai élet eljutott oda, hogy a *szegénység vagy alacsony származás nem akadályozhatja meg a karriert.*

Vessünk csak egy pillantást a mai Anglia vezető egyéniségeire.

Munkásokból miniszterek

Snowden pénzügyminiszter, aki maga is egy szegény falusi takács gyermeke és akinek legmagasabb iskolája a falusi elemi volt, a minap rámutatott arra, hogy Anglia sorsát majdnem kizárólag olyan férfiak intézik, akik tíz-tizenkét éves korukban már gyárakban és bányákban dolgoztak, úgyhogy csak elemi iskolát végezhettek. *MacDonnell* szintén csak a *lossiemouthi* öreg tanító-mester iskoláját látogatta, akinek nevelő munkájáról oly kegyeletemesen emlékezett meg, amikor legutóbb diszpolgárává választotta a City.

Menyasszonyi kelengyék,

férfi, női és gyermek-felhármuk mérték szerint. Ágy- és asztalneműk. Pizzamak. Orvosi köpenyek. **Bócsi szabás! Kézi himzés!**

Izléses, tartós, olcsó!

Tegyeu próbarendelést

Pollák Leó fehérmegyára

Senta (Bačka)

Számos bűntud- és díszmunkával

Henderson egy newcastlei gyár vasöntő munkásából lett az angol birodalom külügyének intézője, Thomas közgazdasági miniszter karrierje a mozdonyvezetőséggel indult meg. Clynes belügyminiszter nyolc éves korában már reggel négy órakor dolgozni ment egy gyapotmalomba. Graham kereskedelmi miniszter heti tizenkét szilling fizetéssel irnokoskodott pályája kezdetén.

Miss Bontield, Anglia első női minisztere, aki a munkaügyi tárcát irányítja, tizenhat éves korában már bolti kiszolgálólány volt. Shaw hadügyminiszter tíz éves korában lett munkás egy gyapotmalomban és éppúgy nem volt soha katoná, mint ahogy az angol flotta jelenlegi admirálisa, Alexander tengerészeti miniszter a gyár munkásból lett prédikátor, soha sem volt tengerész. Roberts nyugdíjügyi miniszter nyomdász, Adamson skóciai miniszter bányász, Landsbury közmunkaügyi és Morrison közlekedésügyi miniszter gyár munkás.

Lun, az indiai miniszterium államtitkára, szénbányában mázsamester, a királyi udvartartás kancellárja közrendőr, Smith, az udvartartás kincstárnoka taxizós volt — és a világ nem is fordult ki kerekéből, mikor ezek az emberek átvették Anglia kormányzását sőt a világ közvéleménye egy látja, hogy Anglia munkásmiszteriuma a kötelességtudó munka, a jösszárdeku segitlenakarás és a közhivatall korrektt becsületesség tekintetében példát mutathat Európa sok kormányának.

De nemcsak a munkások körében látunk amyl *self made man*-t. A liberális párt vezéreinek karrierje nem kevésbé romantikus, mint a szocialistáké. A liberális párt vezére, Lloyd George, mint egy szegény walesi eszmadia fogadott gyermeke, a legnagyobb nélkülözések között élt és tizenöt éves koráig

legfeljebb ha letelekett egyszer evett meleg ételt.

Lord Reading, aki a liberális pártnak a lordok házában felihatalmú vezére, tizenöt éves korában, mikor mint kábitúsztagot hajómas járta a tengert, még nem igen gondolt arra, hogy belőle, a kis zsidó fiúból egykor Anglia legmagasabb bírója, majd indiai alkirály lesz. Sir John Simon a liberális kormány volt belügyminisztere és Anglia egyik legjobban kereső ügyvédje, egy falusi pap fia volt.

A konzervatív párt, amely természeténél fogva a tradíciók és az előkelő osztályok intézménye, szintén igyekszik már közelebb jutni a nagybűtönözkekhez és teret engedni az érvényesülésre az egyszerű származású embereknek.

Nagy gazdasági karrierék

A nagy angol vállalatok szintén olyan emberek vezetésé alatt állanak, akik maguk küzdötték fel magukat a karrier csúcsára. Lord *Inchcape* a legnagyobb angol tengerhajózási társaság elnöke, mint vándor parasztfiu érkezett Londonba és a matrózinasságon és a kifutóitai méltóságon keresztül jutott a *grófi ranghoz* és a *milliódössághoz*.

Lord *Leverhulme*, a világ szappankirálya, vidéki szatócs korában saját maga főzte a szappant. Lord *Aschfeld*, a londoni földalatti és autóbustársaság kis hivatalnok volt.

Lord *Inverforth*, mint sok más angol milliomas, szintén Skóciából jött Londonba és egy bankban mint kifutóitai kezdte pályafutását. Lord *Invernairn* egy kis gépjávitó gyárat alapított és ezt fejlesztette Anglia leghatalmasabb vállalatává. Sir Thomas *Lipton*, a világ egyik leghíresebb teakereskedelmi részvénytársaságának elnöke, szintén skót származású és egy kis glasgowi vegyeskereskedésben heti két szilling fizetéssel mint inas kezdte pályáját. Mikor fizetésemelést kért, a főnöké kidobta. W. R. *Morris*, az ismert automobilon gyártója Oxford egyik külvárosában kis bleik-livaitó műhelyt alapított sok évtizeddel ezelőtt. Lord *Devenport* falusi szatócs volt. Lord *Rhonda* pedig Walsben bányász.

De hasonló karriereket látunk az angol szellemi élet kiválóságainál is. Bernard *Schaw* egy írországi telefonközpont kis hivatalnok volt, *Sham O'Casey* fényképészségéből lett világhírű festő. Sir John *Lavery* hasonló alacsony sorsból küzdötte fel magát. A világhírű tudós, sir *Oliver Lodge*, mint cserépgyári munkás kezdte működését.

Mind ezek alapján érthető, hogy az angol felfogás szerint az igazi történelmi osztály az, amelynek tehetsége, munkakedve, ereje és becsületessége van a nemzet történelmének alakításához.

SAKK

97. sz. játszma.

Spielmann.

Amatör.

(Spielmann nagymester ezt a játszmát tábla nélkül játszotta.)

1. e2—e4	e7—e5
2. d2—d4	e5×d4
3. c2—c3	d4×c3
4. Ff1—c4	-----
- Huszár üt c3-ra, d6, 5. Hf3, Hc6, következik.
4. -----	c3×b2
5. Fc1×b2	Ff8—b4+
- Vezér e7-re 6. Hd2, f6, 7. Hg—f3, f×e, 8. 0—0, c6, 9. H×e4 jöhetne.
6. Hb1—c3	Hb8—c6
7. Hg1—f3	Hg8—f6
8. Vd1—c2	d7—d6
9. 0—0—0	0—0
10. Kc1—b1	-----

A támadás megkezdése előtt a király biztonságra vonul.

10. ----- a7—a5
Sötét mielőtt még figurái kilennének fejlődve, megkezd a vezérszárny támadást, míg világos a királyszárnyon próbálkozik. Világosnak a középjátékban kell eredményre törekednie, mert a végjáték két gyalog hátránya miatt veszve lenne.

11. e4—e5! -----

Lehetővé teszi az e vonal nyitását.

11. ----- Hf6—g4

12. h2—h4 -----

Az f3 huszár g5-re igyekszik.

12. ----- h7—h6

13. Hf3—g5!! -----

Az első áldozat!

13. ----- h6×g5

Az áldozatot nem lett volna szabad elfogadni, bár sötét játéka ugyanis elveszett.

14. h4×g5 Bf8—c8

Még aránylag a legjobb. Rossz let volna g6, V×g6 matt miatt.

15. Vc2—h7+ Kg8—f8

16. Hc3—d5 -----

Nem engedi a királyt e7-re menekülni.

16. ----- Hc6—e7

Muszáj a fenyegető mattot védeni.

17. e5—e6 Hg4—c5

18. Hd5—f6! He7—g6

Helyet csinál a királynak.

19. Vh7×g7+!! -----

Messzeszámitott áldozati kombináció.

19. ----- Kf8×g7

20. Bh1—h7+ Kg7—f8

21. Bh7×f7+ -----

Morphy szerű fordulatok.

21. ----- He5×f7

22. Hf6—h7+ Kf8—g8

23. e6×f7+ Kg8×h7

24. Bd1—h1+ Hg6—h4

25. Fc4—d3+ Fc8—f5

26. Fd3+f5 matt.

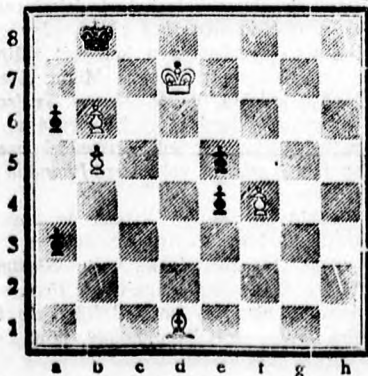
Ez a játszma is mutatja, hogy milyen tágtere van a kombinációknak a sakkban és hogy a posztó játék mellett ismilyen nagy jelentősége van a kombinációknak. A posztó érzék és kombináció egyformán fontos kelékül ennek a szépségekben gazdag játéknak és a játékok nagymestereinek feltétlen rendelkezniük kell mindkét tulajdonsággal. Spielmann mesternek ebben a partiban Morphyra és Anderssenre emlékeztető kombinációi csodálatosak.

*

73. sz. feladvány.

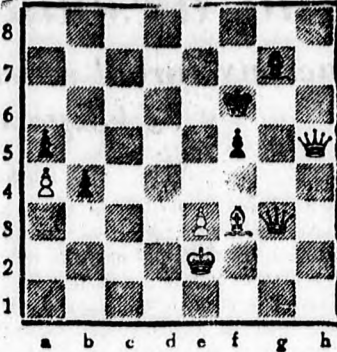
Eredeti.

Herbatin Kálmántól, Mall-Idjos.

Világos: Kd7, Pd1, gb5, b6 és f4 (5 figura).
Sötét: Kb8, gya3, a6, e4 és e5 (5 figura).
Világos indul és nyer.

Flohr mester fényes teljesítménye. Rogatska-Slatina 1929. Az állás sötét 91. lépése után. Flohr.

Hönlinger.

Hogy gyorsan remist csináljon világos, meghuzta 92. c3—c4-et. Ez a lépés volt világos veszte és sötét a játszmát a következőképpen nyerte.

92. -----	Kf6—e5!
93. Vh5×f5+	Ke5—d4
94. Vf5—d5+	Kd4—c3
95. Vd5—c5+	Kc3—b3
96. Vc5×a5	Vg3—h2+
97. Ke2—f1	Fg7—d4
98. Ff3—d1+	Kb3—c3
99. Va5—f5	Vh2—h1+
100. Kf1—e2	Vh1—g2+
101. Ke2—e1	Vg2—d2+
102. Ke1—f1	Vd2×d1+
103. Kf1—g2	b4—b3

és világos 1—2 lépés után mattot kap.

70. sz. feladványunk helyes megjelölése: 1. Vc1 e1!

Helyesen jelezték meg: Kecskés János Sztara-Kanizsa, Walter György Sztara-Kanizsa, ifj. Szőnyi János Novi-Becsej, Peczó Ágoston B. Petrovoselo, Hoffmann Jakab Beograd, Polacsek József Szombor, Janék Gyula Senta, Igali Igalls Szvetozár Szubotica, Keménci János Szubotica, Nagy Pál Lajos Senta, Löbl Zoltán Noviszad és Franz Imre Szombor.

A könyvtulajtom ifj. Szőnyi János Novi-Becsej nyerte.

71. sz. feladványunk megfejtései:

a) Matt fehér által: 1. Vg2—h3!

b) Matt sötét által: 1. Hc8—c7+

c) Önmatt világos által: 1. Vg2—g3+, Vc1×g3, 2. Hf8—g6.

d) Önmatt sötét által: 1. Hc8—e7+, Kf5—e4, 2. Hh3—g5+

Helyesen jelezték meg: Hoffmann Jakab Beograd. Félmegoldást küldtek be: Kecskés János és Walter György Sztara-Kanizsa.

HIREK

A hastingi verseny végeredménye: I. Capablanca 6½, II. Dr. Vidmar 5½, III. Yates 5, IV—VII. Maróczy, Takács, Thomas és Sergeant 4½, VIII. Winter 4, IX Miss Menchick 3½, X. Price 2½.

Kosztics mester elutazott San-Remo-ba. A hónapok óta Szubotican tartózkodó kitünő jugoszláv nagymester, e hó 11-én elutazott San-Remo-ba, hogy tanuja legyen ennek a nagy versenynek és hogy az ottani partik tapasztalatait a nizzai versenyen — ahol tudvalegileg Kosztics mester is játszik — felhasználja. A szubotici sakkosok Kosztics mester szubotici tartózkodása alatt sokat tanultak és hálával gondolnak azokra az élvezetes előadásokra, amelyeket esténként a városi kávéház törzsszertalánál — tartott. Kosztics mestert a szubotici sakkosok és barátai pénteken este bucsuztatták és őszinte sikert kívántak a kiváló sakkmatador külföldi szerepléséhez.

ÜZENETEK.

III. Szőnyi János, Novi-Becsej, futó d6—c5-re nincs matt.

Herbatin Kálmán, Mall-Idjos. Az első amint látja közöltük, a második túlságosan könnyű.

Hoffmann Jakab, Beograd. Sok variánsban többféle megoldás van, igyekezzék ezeket kiküszöbölni. Így nem használhatjuk.

Franz Imre, Szombor. Közölje a feladványok szerzőinek a nevét.

Horváth Béla, Senta. A beküldött feladványt nem közölhetjük.

Herskovics József, B.-Palánka. Nincs a figuráknak semmi mozgási szabadsága. Nem használhatjuk.

Igali Igalls Szvetozár, Szubotica. Csak Kd8—ra van matt. Kf7-re, Va7! jön, Kf8-ra c5—c4 és Ke7-re Va7 vagy c5—c4.

Keresztes György, Brod. Nincs igazsága, amikor a Naplót vonatkozásba hozza más lapokkal, mert a jelezett feladványt mi, mint kuriozumot közöltük. Örülünk, ha új, névtelen tehetségeket fedezhetünk fel és készséggel hozzuk ezeknek megfelelő kompozícióit. A beküldött feladványokra legelőször választunk.

KIS RIPORTOK

A házasságközvetítő benősül.

A házasságok nem az égben kötnek, ezt már régóta tudjuk. Ha az embernek nagyon sürgős, beállít valamelyik közvetítőhöz, ahol elibe raknak egy albumot és az önkéntes válogat. Nem mintha válogatás lenne, de az ilyen express házasságoknál rendszerint a hozomány szépsége a döntő, tehát alaposan meg kell fontolni a dolgot. Végre rámutat az egyikre, amelyek alatt a legnagyobb számegység áll és így szól:

— Öt akorom páromul!
Már mint az ötven, avagy száz ezret. A ráadást, öngyűségát, hajlandó lenne nagylelkűen elengedni. Am öngyűsége nem engedi el őt...

Nos, ezekre az egzisztenciákra bázizta a saját kis jövőcskéjét Tuka Andor, foglalkozás nélküli fiatal ember, aki életének legsötétebb korszakában merész fordulattal házasságközvetítő irodát nyitott. Ehhez ugyanis nem kell semmiféle különösebb kvalifikáció. Csak egy iroda, néhány apróhirdetés és gazdag özvegyek, árva, félárva, elváltak és hajadonok földdel, avagy egyéb ingatallal. De ez egyben a legelőzőbb A feleket összeretelni. Párosával. Hiányzott a bizalom, a praxsis és a presztizs. Ezen is segített egy merész ötlettel Amor földi helytartója. Az összes nagy napilapokban heteken át hirdette, hogy dusgazdag malomtulajdonos, aki elunta az özvegyi életet, férjhez szeretne menni.

Mondani se kell tán, hogy tömegesen akadtak elszánt férfiak, akik hajlandók lettek volna a házasság révébe evczni öngyűségával. Pénze manapság senkinek sincsen, de azért egy nőszülni szándékozó férfi annyit mégis csak összetud kaparni, akár a föld alól is, amennyi az előzetes költségekhez szükséges. A nagy hozomány megérte ezt a rizikót.

És ezekre az előzetes költségre bázizta a maga jövedelmét Tuka ur. Mert hogy a hozományból kápon tisztes percentet, ezt ugyebár ő maga se vette túlságosan komolyan.

Jöttek tehát a kliensek; mind az özvegyet keresétek.

— Kérem — nyilatkozott a közvetítő — három nap mulva feljön öngyűsége. Akkor megtörténhet a személyes bemutatkozás.

— Nagyon helyes!

— Ez esetben előzetes költségre háromszáz dinárt tetszik lefizetni... — és egyben egy blánkettát is aláíratott az áldozattal.

Az áldozat örült, hogy ilyen simán megy a dolog. Harmadnap legjobb ruhájában, virággal a gomblyukban, parfümtől illatosan beállított a randevura. A hübajos özvegy már ott várt a kis szalonban. Kellemesen elcsvegték egymással, özvegyünk hangsúlyozta, hogy megértő lélekre vágyik, gyűlöli az anyagias embereket... Kölcsönösen megtetszettek egymásnak. A hölgy elmondotta, hogy csak átmenetileg tartózkodik itt, vidéki malma rengeteg gondnal jár, erős legény kéne ide a gátra, hm... no majd irni fog...

Az áldozat fenékgig uszott a boldogságban, máris völgegynek érezte magát és készségesen fizetett le újabb háromszáz dinárt.

Ugyancz történt a többi férfiakkal. Csak az időpont változott, hogy torlódás ne álljon be; Tuka gyönyörűen keresett. Az első fellegek akkor tornyosultak fölötté, amikor az áldozatok elunták a hosszas várakozást és türelmetlenkedni kezdtek. Mikor már elélyebben kezdtek fellépni, a közvetítő kijelentette, hogy öngyűsége meggondolta magát, máshoz ment nőül, de az ifju hozományvadász ne busuljon, szerez néki külön partit!

Igy gazdálkodott, amíg csak a rendőrség közbe nem lépett. A feljelentések özöne megtette a hatását, Amor ügynekét letartóztatták.

A bírósági tárgyaláson mulatságos dolgok derültek ki. Főleg érdekesek, sőt tanulságosak Tuka üzleti fogásai. A malmos özvegy mindig ugyanaz a nő volt — legfeljebb a szerep változott, hol félárva félbirtokosnő, majd gyáriparos hajadon lánnya lett belőle — egy Mészáros Boriska nevű hölgy, a közvetítő gépió-kisasszonya és levelezője, akit szorgalma és hűsége jelül aztán el is vett feleségül...

Igy aztán mégis csak történt házasság az irodán keresztül. Igaz, jutalékot nem fizetett érte. És egészen jó partit csinált... ámbátor a hölgynek nincs se malma, se földje...

Bécsi gázgyári kokszt, legfinomabb porosz kőszén, száraz tűzifák

POTAS AN fatelepén
Margit malommal szemben. Telefon 3-86

Mielőtt bármit vásárol, tekintse meg **KOHAJDA** használt ingóságok kereskedését Subotican Vilsonova ul. 28

Minden vasárnap változatos kirakat

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 280 ÓRA ALATT

A ZEPPELIN VILÁGKÖRÜLI UTJA — IRTA: VÉCSEY ZOLTÁN

— Copyright by Bácsmegyei Napló —

Olyan gyorsan telt el ez a losangeles-i nap, hogy észre se vettük. Mr. Leeds a filmvilág hírességeivel ismerkedett meg s igazán néhány kellemes órát töltöttem a világszerte ünnepezt filmstárok között. Délután már megkaptuk a parancsot, hogy esti féltizenegy órára legyünk startra készen. Az indulás kissé késlekedett. Az utasok egy része is késéssel érkezett, mert a Zeppelin indulásának hírére a város apraja-nagyja kitódult a repülőtérre és az autók olyan sűrűn közlekedtek, hogy az utasok kocsijai csak nehezen vergődhattak előre. Féltizenegy helyett tizenegy volt, mikor mindenki elhelyezkedett már kabinjában. Negyvedtizenkettőkor adta ki Eckener a parancsot az indulásra. Leoldották a léghajó orrát a horgonyzó állványról, a tengerészek belesimpaszkodtak a kötelekbe s egy félórán át ide-oda szaladgáltak a léghajóval. Még ezalatt is postát raktároztak be. Végül a katonák megállították a léghajót leszorították a tér közepére, orrát keletnek irányították és várták a parancsot elhangzását.

— Out!

Pár pillanat múlva már emelkedtünk. Most azonban ne molyan könnyedén, mint máskor. Kis baleset is történt, egy magasfeszültségű áramvezeték is suroltunk, szerencsére komolyabb baj nem lett belőle. Most vettük észre, hogy hajónk kissé túl van terhelve. Nosza, kidobálni a felesleges terhet. Mi lehetett más felesleges, mint az élelmiszer egy része? Csak úgy repültek lefelé a teli konzervdobozok, fűzelékes csomagok, mi pedig vidáman szemléltük, micsoda tülekedés folyt odalenn egy-egy földre jutott élelmiszer-erekltye körül.

Még sokáig elnéztük a fénypompában ragyogó várost, míg az utolsó fényforrás is eltűnt s a Zeppelin a kaliforniai part mentén egyenletes sebességgel haladt délnek.

Augusztus 29. Gyönyörű kedd reggelre virradtunk. Ahogy a köd szétszakadt, San Diego városa bontakozott ki tündéri szépségben előttünk. Itt hagytuk el a partvonalat, hogy Arizona ötezer lábnyi magasságban fekvő fensíkja felett szálljunk el. Léghajózási szempontból ez volt utunk egyik legnehezebb szakasza, előttünk csupán a Shenandoah tetete meg nagy nehézségek között ezt az utat. Nagyerejű, örvénylő szelek sivatának végig ezen a fensíkon, úgyhogy helyenkint igen mélyre kellett szállanunk s a sebesség is 60 kilométerre csökkent.

Tájéki szempontból viszont a Los Angeles s a Lakehurst közötti rész volt utunk legváltozatosabb, legszebb szakasza. A Colorado-platón láttuk alattunk ezer lábnyi mélységben a taitéző folyót, amely ezerméteres sziklafalakat vágott át s most is állandóan mélyíti medrét. Fantasztikus, merész sziklák állanak ki szigetszerűen ebből az infernális környezetből. A vidéknek legkülönösebb érdekessége a növényzet. A növénymonstrumok, a teremtés sikerületlen torzalakjai, a kaktuszok itt az urak. A meglehetősen száraz pusztát gyér bozót és sok mindenféle kaktusz lepi el, de mind fölé merészen emelkedik a sokszor 8—10 m. magas Cereus giganteus. Százados törzse különösen a meredek sziklákön szeret kiülni. Temérdek az Opuntia-féle. Sápadtzöld bokrai olyanok, mintha valami festő festette volna, aki roppant szélesen kezeli az ecsetet s minden levelet egyetlen ecsetvonással festett volna oda. A bokrok mind olyan lengék, gyérek, hogy minél kevesebb levelet exponálnak a tűző napsugaraknak. A növényzet képe arra vall, hogy nagy itt a szárazság, a növények elkényeszeredve fejlődnek.

Alig látni egy-egy pásztort. Elcsodálkozva bámulnak utánunk.

Arizonát elhagyva, Up-Mexiko felett vizutunk. De a szél egyre erősödik, mind délebbre kényszerülünk s El Paso határára átrepülése után egy darabig mejikoi állomáson szállunk tovább. Innen Texas területére térünk vissza.

Kedden éjszaka már a nagy tavak vidéke felett járunk... Még öt óra és cénál vagyunk. Most Chocago felé közeledünk...

Pár óra s el kell válnom Xeniatól...

Nem bírok megküzdeni a fájdalommal!...

Xénia kabinjába lofózom. Mr. Leeds persze hogy a rádiófülkében van.

Forró ölelésben magamhoz szorítom...

Egyszerre csak durva kéz ránt hátra, kétségbeesett sikoltást hallok s egy súlyos ökölcspás majdnem eszméletemtől foszt meg.

A kabinból kirángatnak s most a navigációs szobába cipelnék...

A helyiséget fel sem ismerem. Mindent vastag fekete posztó borít.

Az asztalnál komoran ül a tisztikar. Most bíraskodnak felettem.

Vigyorgó arcok nyomulnak felém. Megismerem a Lehmann arcát.

— Hallatlan gazfickó! A potyautas dicsőségére vágytál?

Dadogva feleltem:

— Hiszen én a meteorologus vagyok...

Nevetve hallatszott, mint távoli viszhang:

— Me-te-o-ro-ló-gus.— Hahaha...

Az ítéletet hamarosan kimondták. Az Ontario tava felett szálltunk. Ejtőernyőt tartak szét s hozzákötözték.

A gondola ajtaját kinyitották s én 200 méteres magasságból szálltam, szálltam lefelé.

Visszanéztem. A Zeppelin könyörtelenül száguldott tovább. Az egyik fénylő ablakban, mint-ha az örökre elvesztett Odusika könnyes arcát láttam volna.

A lábaimon hirtelen fagyos érzés szaladt át. Az ejtő a víz felszínére ért.

Kétségbeesetten sikoltottam segítségért.

— és felébredtem.

Egy összegyűrt újságlapra esett tekintetem. A Zeppelin utjának egyik részletét olvastam rajta. A lakehursti megérkezés beszámolója volt. A léghajó szerdán, augusztus 28-án reggel hét óra tájban ért a lakehursti repülőtér fölé. A kikötés simán ment végbe. Elsőnek Xénia nagyhercegnő lépett ki a kabinból. Kezében egy hervadt, piros szegfűszál.

XV.

Bocsásson meg az olvasó a csöndes kis piafraus-ért, hogy álomlovagként potyautasnak loptoztam fel a Zeppelínre. Aimanach-cikket kellett írnom az év valami kiemelkedő eseményéről. Ennek az esztendőnek legkiemelkedőbb eseménye pedig a Zeppelin földközi útja volt, a földgömb teljes körülutazása léghajón. Ezt az utat akartam összefoglaltn megörökíteni az Aimanach hasábjain, kár volna ugyanis, ha e nagyszerű emberi tett eseményei feledésbe mennek. Megbízható forrásokból dolgoztam, a Zeppelin fedélzetén írott hírlapi tudósításokat használtam fel. Minden hősöm élő alak, csak jómagam, Mr. Leeds, Xénia és Cseresznyevirág álomhősök.

Miért választottam mégis ezt a formát? Attól tartottam, hogy ha száraz naplót írok, senki sem olvassa végig, amit érdemesnek tartottam elmondani. Ezért a Zeppelin utjának történetét egy kis romantika-szószszal öntöttem le, lehet, hogy ez a forma nem sikerült, de mégis úgy gondolom, hogy céloimat előmozdította: el fogják olvasni a Zeppelin 280 órást utját, megismerik a léghajó szerkezetét, kormányzásának módját, képzeletükben velem együtt bejárják azt a harmincezer kilométert, amelyet a Graf Zeppelin Friedrichshafen és Los Angeles között megtett. Hogy azonban ez a kis munka teljes legyen, még egy pár egyszerű adatot csatolok hozzá.

A Zeppelin már visszatért Friedrichshafeni anyakikötőjébe. A hajó könyve szerint idáig 88 ezer kilométer utat tett meg, míg az eddigi rekordot a Viktoria Louise tartotta 54.000 kilomé-

ter megtett uttal. A 88.000 kilométeres uton a Zeppelint csak három baleset érte: első Amerika-utján megsérült az egyensúlyozó felület, második, félbeszakadt Amerika-utján négy motor felmondta a szolgálatot és a világgörüll uton Tokióban a gondola hátulós részén beszakadt az alumíniumtalapzat. A Zeppelin bebizonyította, hogy a transzocéáni forgalom lebonyolítására kiválóan alkalmas és ha Eckener tervei valóra válnak, úgy még nagyobb léghajó építésével a léghajóközlekedést pontos menetrendhez és utirányhoz lehet alkalmazni, mert az időjárás viszonyok még annyiban sem fogják befolyásolni a léghajó utját, mint idáig. A léghajókat tehát szerkezeti és motorerő tekintetében tökéletesíteni fogják. A most építendő német és amerikai Zeppelinek 140—150 kilométernyi utat tesznek meg óránként.

(Vége.)

Newyorkban megalakult a „bukott urak” társasága

Az amerikai tőzsdekrach humora

Newyorkból jelentik: Az előkelő klubok és étkezők legújabb szenzációja Newyorkban a „bukott urak társasága”. A mesébe illő fényűzés keretében a vendéglátók és vendégek versenyre kelnek egymással, hogy minél kopottabb külsővel jelenjenek meg. Adják a koldust. A Park Avenue legelőkelőbb házainak egyikében hált rendeztek, melyben az ifjú hölgyek legregibb toalettiékben jelentek meg, a milliomosok oly frakkot vettek magukra, melyet előbb a legnagyobb művészettel gyűrték össze és rakattak tele pecséttel a komornyikjaikkal, a feleségeik pedig hihetetlenül ösdi, ódivatu ruhákban szálltak ki a fényes autóból. A háltarombban óriási freskó két urat ábrázolt, ki az árfolyamiégyszékkel a kezében föhélvi magát. A menekütről természetesen ki volt húzva minden exotikus esemege, a vendégek látható ügygyűrséggel falták a forró virsli, meg a savanyu káposztát. A képet kiegészítendő, a fiatalurak bétört cünderben, kabát, vagy legalább mellény nélkül jelentek meg ezen a koldusbálán. A hölgyek kivétel nélkül ügygyűrsorokat viseltek a nyakukon és nagykomolyan mondogatták: hogy valódi nyakékeiket elnyelte a Wallstreet forgataga. Az ilyen beszédről pedig az ember sohasem tudja, hogy hol végződik benne az igazság és hol kezdődik benne a komédia.

Pámulatos az a humor, sőt elbizakodottság, amellyel a newyorki társaság állást foglal a tőzsdék történetében páratlanul álló anyagi összeomlással szemben. Valósággal úgy van, hogy az ember oly optimizmussal áll szemben, melyet Amerika legfőbb hatóságai szerveznek és rendeznek. Az ipar és kereskedelem vezetőiből Hoover elnök köré csoportosulnak, aki tudvalegően az üzleti élet előmozdítására, a munkabérek színvonalának fentartására s a munkanélküliség korlátozására vonatkozó nagy programmal állt az amerikai nép elé. A legnagyobb gyárosok közül huszonketten kötelezték le magukat, hogy nem csökkentik a béreket, viszont a munkások is kijelentik, hogy a maguk részéről nem támasztanak újabb követeléseket. Ford, aki tudvalegően megült barátja az elnöknek, továbbra is ragaszkodik hozzá az elvéhez, hogy a gazdasági visszaesés leküzdésének legbiztosabb útját a fokozott termelésben lehet megtalálni. Kijelenti, hogy még több autót fog gyártani, de egyben felméli a munkabéreket is a gyáraiban.

A legbümulatreméltőbb mégis az a bátorlelkűség, amellyel a nagyközönség az eseményeket fogadja. A mostani nemzedék a jótét, a nemzeti gazdagság hagyományaitól nevelkedett fel. A modern amerikai ember született játékos: kilátásaiban és a szerencsében való hitével spekulált eddig. Ebben a hitében csak megerősítette az a hitelrendszer, mely lehetővé tette, hogy óriási üzleteket lehessen kötni részletre s hogy az ember a legfényesebb lakást tarthassa, anélkül hogy meg volna hozzá a biztos vagyoni alapja. Amerikában mindenki fentartás nélkül hisz azokban a határtalan lehetőségekben, melyek a nagy köztársaság minden egyes polgárának kínálkoznak. Elhitették az emberekkel, hogy az, aki a tőzsdé növekvő árfolyamai mellett minden dollárjához két dollárt vesz kölcsön s azon részvényt vásárol, háromszor annyit nyerhet, mint a másik, aki csak azokat a részvényeket veszi meg, melyeket a saját pénzéből ki is fizethet. Az ily emberek nem gondoltak arra, hogy a bessenben aztán háromszoros gyorsasággal veszíthetik el a pénzüket. A viszonyok legkülönösebb megfigyelőt azt tartják, hogy a nagy összeroppanásnak mégis meg lesz az a haszna, hogy az amerikai ember letezz arról az optimizmusról és arról a túlzott spekulációról, mely most a katasztrófa döntötte.

Zárszámad st legújtanosabb áron készit
Minerva-nyomda, Subotica

A legkellemetlenebb szagokat pillanatok alatt leköti a világ-szabadalmazott

pillanatok alatt leköti a világ-szabadalmazott

„BRIXOL“

Kapható a vezérképviseletnél:
Komers Agrarno i Komercialno
K. D. Subotica, Vilsonova ul. 11

LIFKA-MOZI

Hé 16—kedd—szerda

Metro zsurnal

Legújabb bel- és külföldi világesemények filmen

Az amerikai Pathé gyár kiváló alkotása

Vörös bélyeg

Dramai attrakció. Rendezte James Cruze

Főszereplők:

Nina Quaterno, Gustav Seifferitz

Weitzenfeld i Drug Szubotica

INTERURBAN
TELEFON
192

Futószőnyegek, linoleumok, kárpitoscikkek, valamint lisztes-, korpás-, gabonás- és egyéb zsákok eredeti gyári árakon óriási választékban.

Kérjen árajánlatot.

P u h a f á t

vagóntételekben szállítok 87

ZIMMERMANN JÓZSEF, APATIN

„Provendine“-nel hizlalva! Sertéshizlalók figyelmébe

Ha a sertés megbetegszik, vagy akár milyen okból étvágytalanságot mutat, azonnal adagoljon a napi eleségéhez a világhírű, belga

„PROVENDIN“

porból, amely a sertést nagyon rövid idő alatt teljesen kigyógyítja és azonkívül 2—3 hónapi etetést is megtakarít, mert ez a szer gyorsan felhizlalja a sertést. Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

Sikertelenség esetén visszaadjuk a pénzt. »Provendin« kapható minden gyógyszertárban, drogériában és vegyeskereskedésben.

Ha lakóhelyén nem tudja beszerezni, írjon nekünk, amikor is bármely mennyiségben elküldjük utánvétellel címére. Egy és fél kg.-os doboz ára 55.— dinár és egy sertés részére 40 napig elegendő.

Jugoszláviai vezérképviselő

Leon M. Sid, Beograd
Zmaj od Noćaja 14

Szuboticán kapható a **Herzi-drogériában**,
Aleksandrova ulica 14113

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasatagolás és elmozdításra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdésközlésekhez válaszbélyeg mellékelendő

HÁZASSÁG

Boldog házassághoz is kell pénz. Vegyen Gyevainál sorsjegyet, biztosan nyer. 11116

FOGLALKOZÁS

Pincér-ügynökség keres és elhelyez mindennemű kávéházi, szállodai és privát személyzetet. Freudenfeld Vilmos ügynök, Pancevó. 11165

20%-os koronabónókat, 7% állami kötvényeket, 2 és 1/2%-os ratna stétakat veszünk, eladunk. Subotica Kereskedelmi és Iparbank, a vasúti parkkal szemben. 399

VÉTEL-ELADÁS

Beogradban sürgősen eladó ház kivándorlás miatt. A ház a város szívében fekszik, a villamosyast mentén. Kitűnő tőkebefektetés. Ára 600.000 dinár. Ignjatović, Beograd, Dobrnjica 11. 348

Műszaki cikkek, Wolfner-gépszij, S. K. F. golyóscsap-ágak, réz-, vas-armorák, viz-, gőz-, gázvezetékesövek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10445

Vasutállomással szemben levő ház, vendéglővel és szállodával eladó. Cím: Forrai, Hotel »Sumadija«, Veliki becskereke-Begej. 15122

Fajnyalak kaphatók a királybregi faj- és házsonnyultelepen. 156

ZSÁK

PONYVA ZSINEG

legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyva-
köleszónól

AFRIK, LÓSZÓR
és LÓTAKARÓK

gyári lerakata
HEVEDEREK
TÖMLÖK stb.

NOVISAD Telefon: 2405
Telegr.: Jutešif

Fiók: Beograd-Sava

Kérjen árajánlatot!

23%-os koronabónókat legmagasabb áron vásárol Pučka Štedionica, Osijek.

Eladó egy használt kredenc, teljesen jó plébajtó és több más butoradarab. — Cím a kiadóban. 11721 14860

20%-os koronabónókat legmagasabb napi áron vásárol Lederer Dezső, Sombor. 226

KÜLÖNFÉLE

Modern kölcsönkönyvtár állandó könyvujdonságokkal előfizetés egy óra 15 dinár, naponta egy könyv kapható. Heumann könyvkereskedésében, Subotica, Karadjordjev trg 12. 214

Zálogkölcseket adunk minden értékkel bíró tárgyra, autóra, szőnyegre, varrógépre, áruira stb. Subotica Kereskedelmi és Iparbank, a vasúti parkkal szemben. 331

Ha reumájától szabadulni akar, használja a világszerte elismert póstyéni iszapot. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Postai széküldés Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 11070

Hotel »Amerika« Szentán tiszta szobák, jó koszt, legjobb italok. Fürdő mindennap. 14823

Örökké adná egy szegény anyja 4 éves kisfiát, mivel körülményei őt Amerikába könszerítik. Cím a kiadóban. 119

MODERN

url- és hálószoba,
konyha és előszoba,
csilárók stb.
elköltözés miatt
jutányos áron
eladók
Bővebbet REICH
Ciril Metod trg 3.

Két szobás garzonlakás

uccai emeleten, orvosi
rendelőnek vagy
irodának
kiadó
Sugár Manó
Telefon 47

Prima retorta laze-
ret, beoćini portland
cemenetet, pécsi
kovácszenet,
tűzifát és kokszt
ajánl

Révai Adolf

Subotica, Sokolika 2
Telefon 551

VÁROSI MOZI

Hétfő—szerda

Kettős műsor

PORI

6 felvonás az afrikai őserdők életéből. A Gontard expedíció által készített film. Oroszlán, elefántva beszélt — Rendezte: A. von Ungern

A parkettáncos

Szere mi játéka. — Főszereplők:

Villy Fritsch és Suzi Vernon

UFA PROGRAM

Fiatalos üdeséget,
természetes bájat
köleszónáz a

Daruvary-creme

állandó használata.

A modern és tudományos kozmetika legtökéletesebb vívmánya, foltok, szemölcsök, szeplők, kiütések, orvrosodás és egyéb arctisztatlanság ellen. Számos elismerő levél.

Vevőink kívánságára 30.000 próbadobozt küldtünk szét, melyre több mint 20.000 megrendelés érkezett. Ne higgyen senkinek, hanem kérjen ingyenes próbacsomagot és győződjék meg. Próbacsomagokat 2 dinár (bélyegben) költésmegtérítés ellenében küldünk. E életi creme háromszegletes dobozokban 15.— dinárért minden jobb szaküzletben kapható. Postai széküldés:

Blum gyógyszerár, Subotica

237

NORA

háromlángos villanyradiók
beépített hangszóróval

újra raktárra érkeztek. Ara komplett 3650 din.

Képviselet Nikola Krausz
Novisad, Jevrejska 18, Telefon 23—25

Kirakatrendező

hosszu gyakorlattal a kézműáru szakmában

azonnali belépésre keres

nagyobb jugoszláviai városban levő cég.

Megfelelő nyelvismeret szükséges, magyar nyelvtudás előny. — Ajánlatok a fizetési igények feltüntetésével „Finom izlés“ jellegre e lap kiadóhivatalába küldendők.

LAUSANNE- PORT DE PULLY LYCEE JACCARD ALAPITVA 1900-ban

Internátus 10-18 éves fiúk részére. E'okésztés minden vi stára Gondos felügyelet. Sportok. Atlétika. Testápolás. Szünidei kurzusok francia nyelvtanításra, sportolásra és hegyturákra. Julius 16-tól szeptember 15-ig.

Ne vegyen tűzifát, kokszt és szenet addig, Vujkovics J. és Társa cégtől, amíg nem kér ajánlatot Jukićeva ul. 41 Telefon 6-39